

Załącznik
do projektu uchwały
Prezydenta Miasta Tczewa
z dnia 27 listopada 2020r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA TCZEWA
NA LATA 2021 - 2027**

Listopad 2020

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podstawa prawna.....	4
2. Charakterystyka gminy	4
2.1. Położenie geograficzne, dane demograficzne	4
2.2. Poziom życia i problem ubóstwa.....	12
3. Infrastruktura społeczna	14
3.1. Oświata	14
3.2. Kultura.....	15
3.3. Ochrona zdrowia	18
3.4. Mieszkalnictwo – zasoby.....	20
3.5. Bezpieczeństwo	20
3.6. Rekreacja i sport	21
3.7. Aktywność społeczna	22
3.8. Pomoc społeczna	23
4. Diagnoza sytuacji społecznej i problemów mieszkańców Tczewa	25
5. Analiza SWOT	40
6. Identyfikacja kluczowych kwestii społecznych	42
7. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią	42
8. Misja	43
9. Wizja	43
10. Cele, kierunki działań oraz realizatorzy projektowanych zmian	43
11. Sposoby realizacji Strategii oraz źródła finansowania	50
12. Wskaźniki realizacji działań.....	51
13. Monitorowanie i ocena realizacji Strategii.	63

Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi projekt Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tczewa na lata 2021–2027. Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem dokumentu były następujące przesłanki:

- zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej Strategii,
- zaktualizowanie diagnozy demograficzno–społecznej mieszkańców Tczewa,
- uaktualnienie analizy SWOT,
- aktualizacja dokumentu w zakresie: celów strategicznych i operacyjnych, kierunków niezbędnych działań oraz wskaźników ich realizacji,
- wyzwania związane z efektywniejszą realizacją celów polityki społecznej w mieście.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tczewa na lata 2021-2027 jest dokumentem, od którego zależy stworzenie perspektyw godnego życia zarówno jednostki, jak i grupy społecznej jako całości. Jest planem działania ukierunkowanym na realizację przedsięwzięć w obszarze polityki społecznej w wymiarze długofalowym. Dokument ten stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Strategia opracowana została po analizie istniejących zasobów polityki społecznej, danych dotyczących sytuacji społeczno–demograficznej mieszkańców, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z realizacji i monitorowania dotychczasowej Strategii.

W pracach nad przygotowaniem dokumentu uczestniczyli przedstawiciele poszczególnych wydziałów oraz jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta. Do udziału w opracowywaniu dokumentu zaproszeni zostali również członkowie Komisji Polityki Społecznej Rady Miejskiej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Projekt Strategii przekazany został ponadto do publicznej dyskusji poprzez umieszczenie jego tekstu oraz formularza konsultacyjnego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi długofalowy plan działania określający główne cele i kierunki rozwoju, służące zaspakajaniu potrzeb mieszkańców. Dokument ma charakter kompleksowy, stanowi projekt przyszłego funkcjonowania obszaru polityki społecznej w mieście. Systematyzuje działania oraz stanowi wytyczną postępowania sprzyjającą włączeniu społecznemu mieszkańców. Umożliwia koordynację realizowanych działań, ich monitorowanie oraz ocenę rezultatów dotychczas podejmowanych przedsięwzięć wraz z planowaniem dalszego rozwoju.

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejsze opracowanie powstało przy uwzględnieniu dokumentów strategicznych i programowych, zarówno krajowych, regionalnych, jak i lokalnych, o kluczowym znaczeniu dla planowania i realizacji celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tczewa. Dokumentami tymi są:

1. Strategia Rozwoju Tczewa do roku 2030
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tczewskim na lata 2018 – 2025
3. Projekt Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030
4. Raport POLSKA 2030
5. Strategia Rozwoju kapitału ludzkiego 2030
6. Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo - Solidarność
7. Projekt Strategii na Rzecz osób z Niepełnosparwnościami 2020-2030

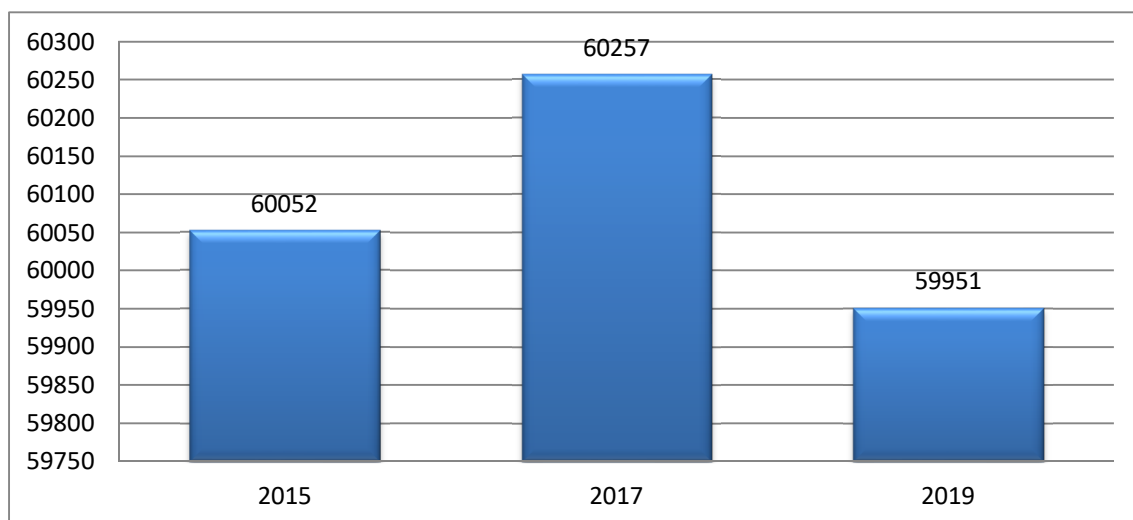
2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie geograficzne, dane demograficzne

Tczew leży na lewym brzegu Wisły, poniżej jej rozgałęzienia z Nogatem, na pograniczu Żuław Wiślanych i Pojezierza Starogardzkiego, w regionie etniczno – kulturowym Kociewie. Tczew jest jednym z najstarszych miast Pomorza. Pierwsza wzmianka o nim pochodzi już z 1198 r.

Powierzchnia administracyjna miasta wynosi 2238 ha, zaś ogólna liczba ludności według danych za rok 2019 wynosi 59 951 osób. Gęstość zaludnienia to 2679 osób na km².

Liczba mieszkańców Tczewa w latach 2015- 2019

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

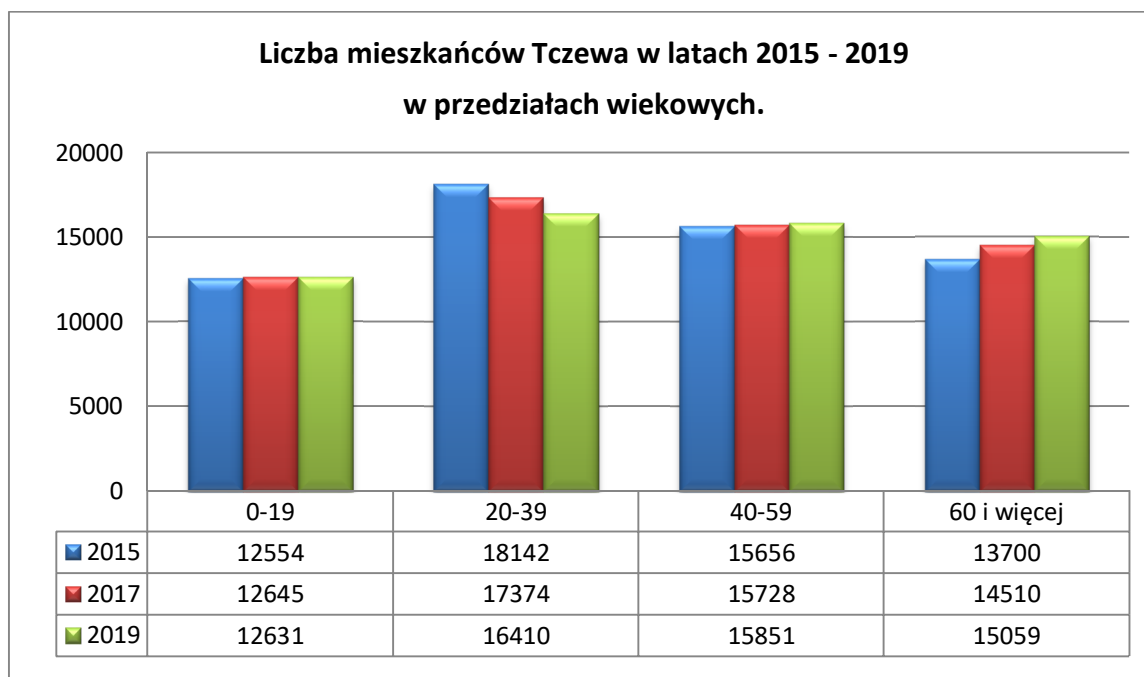
Struktura ludności miasta wg płci

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Współczynnik feminizacji /liczba kobiet na 100 mężczyzn/
2015	31 117	28 935	108
2017	31 298	28 959	108
2019	31 198	28 753	109

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

W skali całego kraju kobiety w 2019 roku stanowiły 51,63 % ogółu obywateli; na 100 mężczyzn przypadało w zaokrągleniu 109 kobiet.

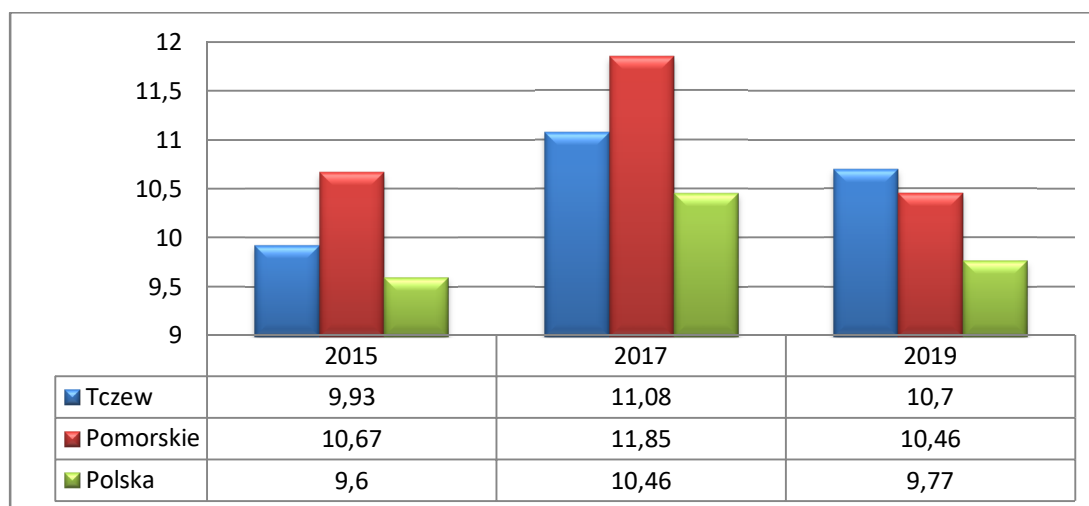
Struktura ludności w przedziałach wiekowych

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

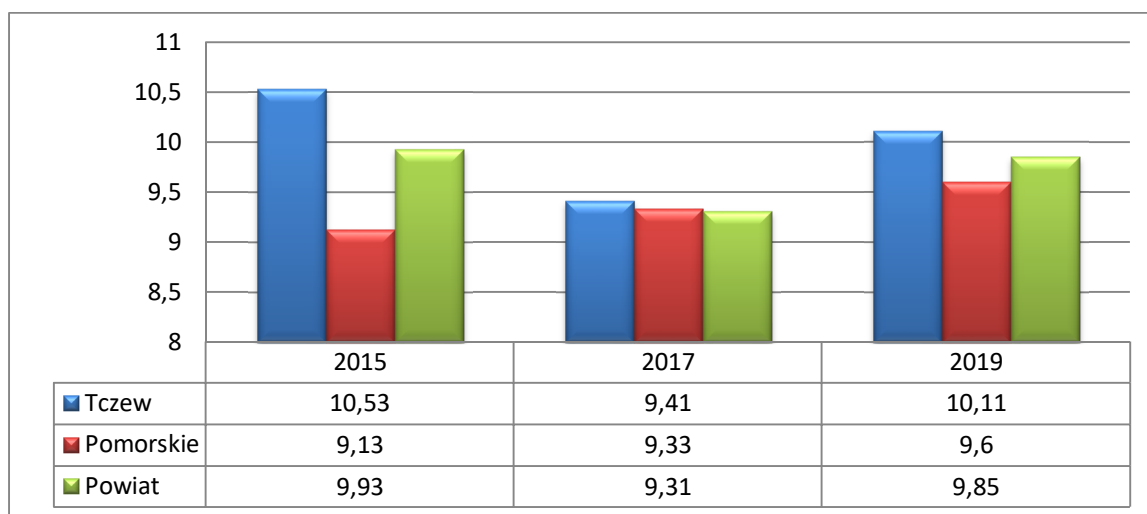
Struktura ludności za lata 2015–2019 potwierdza tendencje przedstawione w prognozach demograficznych. Obserwujemy wzrost liczby osób po 60 roku życia, znaczny spadek w przedziałach wiekowych od 20 do 39 lat. Liczba mieszkańców w przedziale wiekowym od 0 do 19 lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Urodzenia na 1000 mieszkańców w latach 2015 – 2019

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Zgony na 1000 mieszkańców

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Najczęstsze przyczyny zgonów w Powiecie Tczewskim w 2017 roku

Zgony - powiat tczewski 2017	osoby	% ogółu
razem	1 078	100%
choroby układu krążenia ogółem	447	41,5%
nowotwory ogółem	308	28,6%
zewnątrzne przyczyny zachorowania i zgonu /w tym samobójstwa/	218	20,2%
choroby układu oddechowego ogółem	105	9,7%

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Zamachy samobójcze w powiecie tczewskim

Zamachy samobójcze	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	17	19	17	17	17
w tym zakończone zgonem	11	11	12	10	13

* Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Tczewie

Osoby niepełnosprawne

Informacje na temat osób niepełnosprawnych pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku. Dane opracowane zostały przez GUS wyłącznie na poziomie województw. Z uwagi na fakt, iż większość osób niepełnosprawnych w województwie pomorskim zamieszkuje miasta, przyjąć należy, iż procent osób niepełnosprawnych w Tczewie nie jest mniejszy niż w całym województwie.

	Województwo pomorskie	Miasta	Wieś	% w stosunku do ludności całego województwa
Liczba osób niepełnosprawnych	284 500	199 700	84 800	12,5%

Struktura osób niepełnosprawnych według płci w województwie pomorskim

Płeć	Liczba niepełnosprawnych	% w stosunku do ogółu niepełnosprawnych
Kobiety	152 600	53,6%
Mężczyźni	131 900	46,4%

Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności mieszkańcom Tczew w okresie od 01.01.2019-31.12.2019

Przyczyna niepełnosprawności	do 16 roku życia		powyżej 16 roku życia	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Upośledzenie umysłowe	9	10	7	7
Choroby psychiczne	6	18	39	23
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	6	13	29	18
Choroby narządu wzroku	6	0	22	7
Upośledzenia narządu ruchu	9	6	510	360
Epilepsja	5	6	13	18
Choroby układu oddechowego i krążenia	5	10	125	157
Choroby układu pokarmowego	2	3	30	48
Choroby układu moczowo – płciowego	1	3	16	37
Choroby neurologiczne	15	18	156	124
Inne, w tym endokrynologiczne, metaboliczne zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	13	16	108	59
Całościowe zaburzenia rozwojowe	12	47	0	5
Razem	89	157	1055	863

* Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

**Ilość wydanych orzeczeń mieszkańcom Tczewa według stopnia niepełnosprawności
w okresie od 01.01.2019 - 31.12.2019**

Przyczyna niepełnosprawności	znaczny	umiarkowany	lekki
Upośledzenie umysłowe	8	4	2
Choroby psychiczne	13	42	7
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	4	36	7
Choroby narządu wzroku	7	21	1
Upośledzenia narządu ruchu	198	632	40
Epilepsja	6	25	0
Choroby układu oddechowego i krążenia	127	149	6
Choroby układu pokarmowego	52	26	0
Choroby układu moczowo – płciowego	37	16	0
Choroby neurologiczne	146	130	4
Inne, w tym endokrynologiczne, metaboliczne zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	85	78	4
Całościowe zaburzenia rozwojowe	3	1	1
Razem	686	1160	72

* Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tczewie.

Jeżeli uznamy za adekwatny wskaźnik 12,5% osób niepełnosprawnych w mieście oznacza to, iż około 7600 mieszkańców boryka się codziennie z problemami zdrowotnymi oraz trudnościami związanymi z asymilacją społeczną, uwarunkowaną między innymi występującymi barierami społecznymi i architektonicznymi (liczba mieszkańców Tczewa w 2011 roku wynosiła zgodnie z danymi BDL GUS 60809 osób). Odnosząc ww. wskaźnik do liczby mieszkańców w roku 2019, na terenie Tczewa zamieszkuje zatem blisko 7 500 osób niepełnosparwnych.

Powyższe dane ukazują, jak dużej grupy mieszkańców naszego miasta dotyczą kwestie społeczne związane z niepełnosprawnością, dotyczące nie tylko wyłącznie osoby chore, ale także najbliższych członków ich rodzin.

Rynek pracy i bezrobocie

Struktura ludności Tczewa wg aktywności zawodowej.

Liczba ludności	2015	%	2017	%	2019	%
Ogółem	60052	100	60257	100	59951	100
W wieku przedprodukcyjnym	11350	18,9%	11509	19,1%	11391	19,0%
W wieku produkcyjnym	36931	61,5%	36214	60,1%	35371	59,0%
W wieku poprodukcyjnym /60 i więcej	11770	19,6%	12594	20,9%	13189	22,0%

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Wskaźnik obciążenia demograficznego

	Jednostka miary	2015	2017	2019
Ludność w wieku nieprodukcyjnym (0-14 i 65 lat i więcej lat) na 100 osób w wieku produkcyjnym (15-64 lata)	osoba	62,5	66,4	69,4
Ludność w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (0-14 lat)	osoba	103,8	109,4	115,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej) na 100 osób w wieku produkcyjnym (15-64 lata)	osoba	31,9	34,7	37,2

* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Przedstawione dane potwierdzają występujące i prognozowane zmiany w strukturze ludności. Systematycznie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym, spada natomiast w wieku przedprodukcyjnym. Powoduje to między innymi wzrost wskaźnika w zakresie liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Liczba bezrobotnych mieszkańców Tczewa

Bezrobotni w Tczewie zarejestrowani według płci	Jednostka miary	2015	2017	2019	sierpień 2020
ogółem	osoba	1733	1410	1158	1574
mężczyźni	osoba	745	504	420	658
kobiety	osoba	988	906	738	916

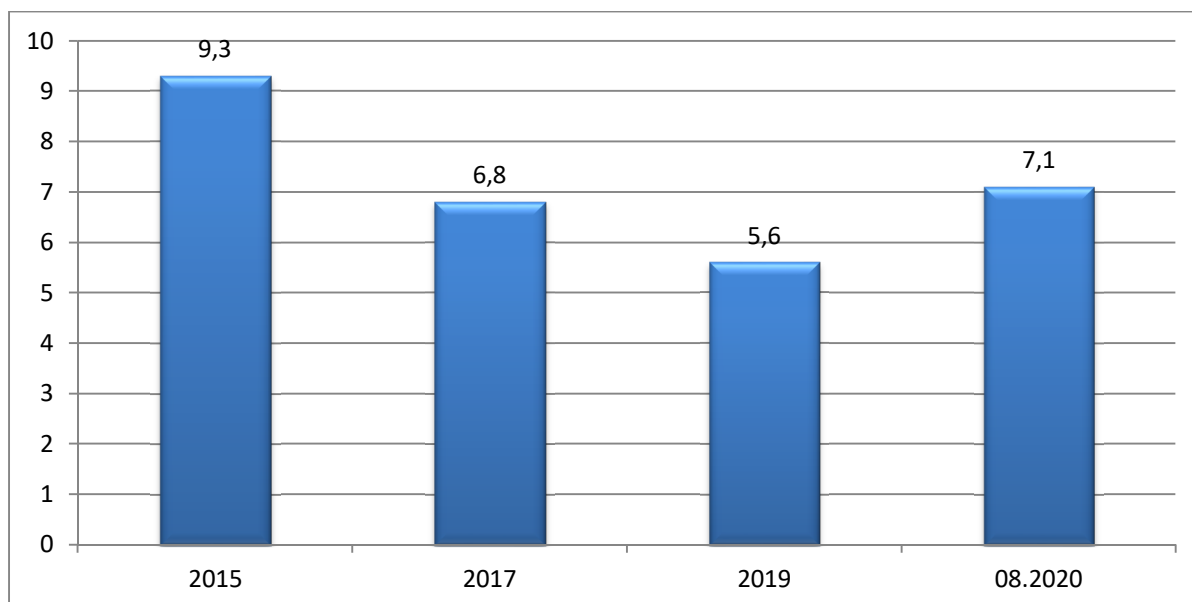
* Źródło: opracowane na podstawie danych PUP Tczew.

Udział bezrobotnych mieszkańców Tczewa w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Jednostka miary	2015	2017	2019
ogółem	%	4,7	3,9	3,5
mężczyźni	%	2,6	2,6	2,3
kobiety	%	5,9	5,4	4,5

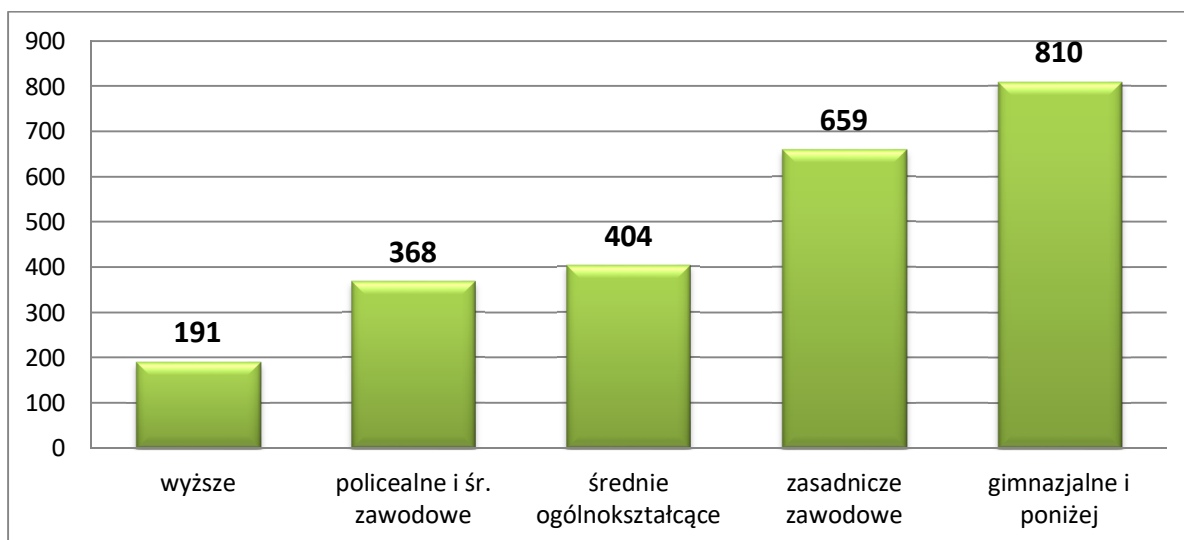
* Źródło: opracowane na podstawie BDL GUS.

Stopa bezrobocia w powiecie tczewskim

* Źródło: opracowane na podstawie danych PUP Tczew.

Wykształcenie osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tczew na koniec 2019 roku

* Źródło: opracowane na podstawie danych PUP Tczew.

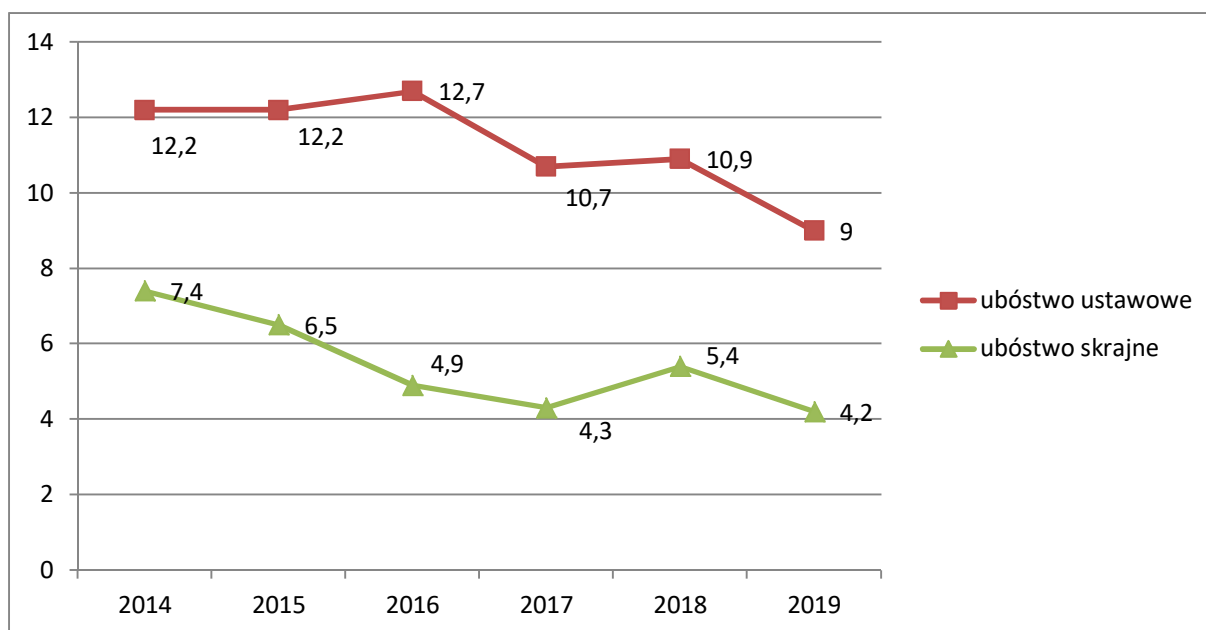
W ostatnich latach zauważalny jest spadek bezrobocia wśród mieszkańców Tczewa, co związane jest z ogólnokrajową poprawą sytuacji na rynku pracy. Nadal jednak wysoki odsetek osób bezrobotnych związany jest z niskim poziomem wykształcenia.

Analiza danych dotyczących bezrobocia została uzupełniona o informacje z 2020 roku z uwagi na występującą sytuację epidemiczną w kraju i związane z tym negatywne skutki w obszarze rynku pracy. Według danych na koniec sierpnia 2020 roku zauważalny jest znaczny wzrost liczby osób bezrobotnych, a pogłębiające się zagrożenia epidemiczne i wprowadzane ograniczenia w funkcjonowaniu gospodarki mogą spowodować znaczący wzrost stopy bezrobocia.

2.2. Poziom życia i problem ubóstwa

Główny Urząd Statystyczny regularnie oblicza i publikuje wskaźniki dotyczące zasięgu ubóstwa ekonomicznego w Polsce opierając się na wynikach badań budżetów gospodarstw domowych. Po obserwowanym od 2015 do 2017 r. stopniowym zmniejszaniu się zasięgu ubóstwa ekonomicznego, w 2018 r. nastąpiło zahamowanie tej tendencji. Natomiast w 2019r. odnotowano niewielki spadek ubóstwa.

Poziom ubóstwa skrajnego oraz ustawowego w latach 2014-2019

* Źródło: opracowane na podstawie danych GUS.

Granice ubóstwa skrajnego dla wybranych typów gospodarstw domowych

	2015	2017	2019
Gospodarstwo 1 - osobowe	545,00	582,00	614,00
Gospodarstwo 4-osobowe (2 osoby dorosłe + 2 dzieci do lat 14)	1 486,00	1 572,00	1 658,00

Granica ubóstwa skrajnego obliczana jest na podstawie minimum egzystencji. Minimum egzystencji szacowane jest przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS). Uwzględnia ono jedynie te potrzeby, których zaspokojenie nie może być odłożone w czasie, a konsumpcja niższa od tego poziomu prowadzi do biologicznego wyniszczenia.

Ubóstwo ustawowe - kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy społecznej

	2015	2017	2019
Kryterium dla osoby samotnie gospodarującej	542,00	634,00	701,00
Kryterium dla osoby w rodzinie	456,00	514,00	528,00

Ustawowa granica ubóstwa, określona jest jako kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

Sytuacja dochodowa gospodarstw domowych ma bezpośredni wpływ na kształtowanie polityki społecznej, w tym na podejmowanie działań w zakresie regionalnych strategii społecznych. Odnotowany od 2017 roku spadek skrajnego ubóstwa, a tym samym poprawa sytuacji materialnej spowodowała zmniejszenie liczby osób oraz zmianę struktury osób korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Bezpośredni wpływ na to miało wprowadzenie świadczenia wychowawczego 500+.

3. Infrastruktura społeczna

3.1. Oświata

Zadaniem Gminy Miejskiej Tczew jest zapewnienie dostępu do edukacji na poziomie szkoły podstawowej. Na terenie miasta funkcjonują następujące szkoły podstawowe publiczne:

Lp.	Nazwa szkoły
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 im gen. Jana Henryka Dąbrowskiego w Tczewie
2.	Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte w Tczewie
3.	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tczewie
4.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Adama Mickiewicza w Tczewie
5.	Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Stanisława Staszica w Tczewie
6.	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Św. Wojciecha w Tczewie
7.	Szkoła Podstawowa Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. płk. Stanisława Dąbka w Tczewie
8.	Szkoła Podstawowa Nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie
9.	Szkoła Podstawowa Nr 12 im. Bronisława Malinowskiego w Tczewie

Placówki publiczne zapewniają dostęp swoim uczniom do zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i umiejętności. Szkoły organizują zajęcia artystyczne, sportowe, a także kółka matematyczne, polonistyczne czy przyrodnicze. Ponadto prowadzone są zajęcia wyrównawcze i terapeutyczne. Uczniowie mają dostęp do pedagoga, psychologa oraz do opieki pielęgniarskiej. Ponadto we wszystkich szkołach funkcjonują świetlice i stołówki.

Szkoły posiadają również rozbudowaną infrastrukturą sportowo – rekreacyjną, zapewniającą uczniom dostęp do różnego rodzaju aktywności.

Ponadto na terenie miasta działają następujące szkoły niepubliczne:

Lp.	Nazwa szkoły
1.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. św. O. Pio ul. Czyżykowska 70
2.	Fontanna Marzeń Prywatna Szkoła Podstawowa, ul. Okrzei 2
3.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessorii, ul. Kubusia Puchatka 5f/15
4.	Katolicka Szkoła Podstawowa, ul. Wodna 8
5.	Szkoła Podstawowa w Tczewie, ul. Warsztatowa 4

Gmina Miejska Tczew zarządza Publicznym Przedszkolem nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi, w którym jest 187 miejsc. Ponadto na terenie miasta funkcjonuje jeszcze jedno publiczne przedszkole prowadzone przez inny podmiot, do którego uczęszcza 150 dzieci oraz 23 przedszkola niepubliczne, z których korzysta 1750 dzieci (stan na 30.09.2020). Wśród 23 przedszkoli niepublicznych trzy funkcjonują na zasadach przedszkola publicznego tj. Niepubliczne Przedszkole "Chatka Puchatka" przy ul. Orkana 1, Niepubliczne Przedszkole "Jodełka" przy ul. Jedności Narodu 26 oraz Niepubliczne Przedszkole "Siedem Darów" przy ul. Kościuszki 18. Przedszkola te zostały wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert na wyłonienie niepublicznych przedszkoli, o których mowa w art. 90 ust. 1b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, które będą realizowały zadanie organizacji wychowania przedszkolnego na zlecenie Gminy Miejskiej Tczew.

W zakresie organizacji opieki dla dzieci w wieku do 3 lat zarejestrowanych jest 10 żłobków/klubów dziecięcych, świadczących opiekę dla 204 dzieci (stan na 30.09.2020). Ponadto prowadzone są usługi dziennego opiekuna na podstawie art. 36 Ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3, z których korzysta 40 dzieci (stan na 30.09.2020).

3.2. Kultura

Na terenie miasta funkcjonują trzy placówki kulturalne zapewniające szeroką ofertę spędzania czasu wolnego oraz rozwijającą zainteresowania. Prowadzone działania skierowane są do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Miejska Biblioteka Publiczna

Na terenie miasta funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna (MBP)– budynek główny przy ul. J. Dąbrowskiego 6 oraz 8 filii zlokalizowanych w różnych częściach miasta:

1. Filia nr 1 – ul. Wyzwolenia 1
2. Filia nr 2 – ul. Stanisława Konarskiego 15
3. Filia nr 3 – ul Jagiełły 8
4. Filia nr 4 – ul. Pionierów 7

5. Filia nr 5 – ul. Wyzwolenia 1
6. Filia nr 6 – ul. J. Dąbrowskiego 6
7. Filia nr 7 – ul. Ks. Wł. Młyńskiego 4
8. Filia nr 8 – ul Kościuszki 2

Najważniejszym zadaniem jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz udostępnianie książek.

W ramach prowadzonej działalności MBP udostępnia mieszkańcom Tczewa:

- Książki, audiobooki i czasopisma
- Metropolitarną kartę do kultury (karta czytelnika)
- Czytaki (urządzenia pozwalające osobom niewidomym i słabowidzącym na odsłuchiwanie książek w wersji mówionej).
- Wypożyczenia międzybiblioteczne
- Skarbnica – tczewska biblioteka wirtualna (zdjęcia, karty pocztowe, dokumenty życia społecznego)
- Academica (cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych)
- Legimi (bezpłatny dostęp do książek elektronicznych)

W Miejskiej Bibliotece Publicznej funkcjonują również następujące kluby:

- Dyskusyjny Klub Książki dla Dorosłych (Filia 8)
- Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci (Filia 2)
- Klub Przyjaciół Martynki oraz Bolka i Lolka (Filia 2)
- Klub Drużyna Franklina (Filia 3)
- Klub Przyjaciół Pszczółki Mai (Filia 5)
- Klub Seniora (Filia 6)

Ponadto prowadzone są zajęcia z dziećmi i rodzinami w ramach projektów partnerskich oraz szereg akcji czytelniczych, wystaw i innych działań aktywizujących mieszkańców miasta.

Fabryka Sztuk

Fabryka Sztuk to miejska placówka kultury, której głównym celem jest wzmocnienie działań na rzecz zachowania wartości kulturowych regionu kociewskiego, zwiększenie dostępu do kultury oraz wykorzystanie tych zasobów dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Swoje zadania realizuje w budynkach przy ul. 30 Stycznia 4 oraz w 2 kamienicach przy ul. Podmurnej 12 i Podmurnej 15.

Główne zadania statutowe Fabryki Sztuk:

- Prowadzenie działalności kulturalnej i wystawienniczej, w tym propagowanie historii miasta i regionu,
- Prowadzenie działalności muzealnej z zakresu historii miasta Tczewa,

- Wzmacnianie identyfikacji mieszkańców Tczewa z miastem, jego historią oraz tradycją w oparciu o działania wystawiennicze i edukacyjne,
- Wspieranie rozwoju kultury lokalnej w Tczewie poprzez popularyzację aktywności artystycznej wśród mieszkańców,
- Rozwój tożsamości regionalnej oraz budowanie współpracy między regionami w ramach Euroregionu Bałtyk,
- Wspieranie rozwoju turystyki lokalnej,
- Zwiększenie dostępu do sztuk multimedialnych oraz innowacyjnych technik informatyczno-komunikacyjnych.

Działalność Fabryki Sztuk koncentruje się wokół pięciu podstawowych obszarów:

- działalność wystawiennicza,
- działania edukacyjne,
- organizacja imprez plenerowych,
- działania wspierające lokalne organizacje pozarządowe,
- działalność muzealna.

Centrum Kultury i Sztuki

Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie jest instytucją, która została powołana do upowszechniania kultury, edukacji kulturalnej, wychowania poprzez sztukę oraz prowadzenia współpracy kulturalnej, w celu pomnażania wartości i atrakcyjności proponowanych form kulturalnych na terenie Tczewa.

Placówka za cel główny stawia sobie edukację kulturalną dzieci i młodzieży poprzez różne formy czynnego uczestnictwa w kulturze, edukację artystyczną i wychowanie poprzez sztukę.

Swoje zadania statutowe Centrum Kultury i Sztuki realizuje przede wszystkim poprzez:

- 1) organizowanie zespołowego uczestnictwa w kulturze dla mieszkańców Tczewa,
- 2) tworzenie różnorodnych form edukacji kulturalnej,
- 3) tworzenie możliwości działania w różnorodnych formach indywidualnej aktywności,
- 4) organizowanie masowych imprez kulturalnych.

Centrum Kultury i Sztuki posiada salę widowiskową na 354 miejsca, oraz profesjonalne pracownie muzyczne, taneczne, filmu i animacji, teatralną oraz sale prób, w których ćwiczą zespoły muzyczne.

Z sal Centrum Kultury i Sztuki korzystają instytucje kultury, organizacje pozarządowe, szkoły, przedszkola, firmy prywatne oraz inne podmioty organizując każdego roku około 70 imprez.

Na terenie CKiS działają następujące warsztaty artystyczne:

- Harcerska Orkiestra Dęta
- Chór Mieszany „Passionata”
- Chór dziecięco-młodzieżowy „Passionatka”
- Chór Męski „Echo”
- Warsztaty teatralne
- Warsztaty wokalne indywidualne i grupowe
- Tczewska Akademia Kreacji Tańca – taniec hip hop
- Tczewska Akademia Kreacji Tańca - taniec towarzyski
- Tczewska Akademia Kreacji Tańca – balet

- Tczewska Akademia Kreacji Tańca – gimnastyka artystyczna
- Warsztaty muzyczne – gitara (zajęcia indywidualne i grupowe)
- Warsztaty muzyczne – perkusja
- Warsztaty muzyczne – instrumenty klawiszowe
- Warsztaty Plastyczne
- Warsztaty filatelistyczne
- Warsztaty astronomiczne
- Warsztaty nowych mediów
- Warsztaty animacji filmowej
- Warsztaty fotograficzne
- Warsztaty Minecraft
- Akrobalet

3.3. Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie Tczewa sprawują ośrodki zdrowia zlokalizowane w następujących częściach miasta:

1. NZOZ Medipol ul. Jagiellońska 29,
2. NZOZ Medica ul. Armii Krajowej 74
3. NZOZ Polimed ul. Niepodległości 3,
4. NZOZ Rogowscy ul. 30-go Stycznia 55,
5. NZOZ Rogowscy ul. Jasia i Małgosi 8/4
6. NZOZ Medical ul. Wojska Polskiego 5a,
7. NZOZ Medical ul. Konarskiego 15
8. NZOZ Medyk ul. Wojska Polskiego 5,
9. NZOZ Pelmed ul. 1 Maja 20

Ponadto mieszkańcy mają dostęp do następujących poradni i oddziałów szpitalnych w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia:

- Poradnia Diabetologiczną
- Poradnia Ginekologiczno- Położniczą
- Poradnia Logopedyczną
- Poradnia Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Poradnia Otolaryngologiczna
- Poradnia Okulistyczna
- Poradnia Reumatologiczna
- Rehabilitacja dzienna i stacjonarna

- Ośrodek Rehabilitacji Diennej dla Dzieci z Zaburzeniami Wiekowego Rozwoju
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Oddział Chirurgii
- Blok Operacyjny
- Oddział Chorób Wewnętrznych
- Oddział Pediatryczny
- Oddział Ginekologiczno - Położniczy
- Oddział Neonatologiczny

Na terenie Tczewa prowadzone są również następujące pracownie wykonujące specjalistyczne badania:

- laboratoria analityczne,
- pracownie RTG, USG,
- pracownia endoskopowa,
- pracownia nieinwazyjnej diagnostyki kardiologicznej,
- TK oraz rezonans magnetyczny,
- stacja dializ.

W związku występującą na terenie całego kraju epidemią decyzją Wojewody Pomorskiego Szpital Tczewski S.A. od dnia 27.10.2020 przyjmuje wyłącznie pacjentów z potwierdzonym zakażeniem koronawirusem SARS-CoV-2.

Jednoczenie Gmina Miejska Tczew realizuje programy własne ukierunkowane na profilaktykę zdrowotną oraz udziela dotacji organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom i instytucjom w zakresie zadań i programów związanych z ochroną zdrowia, w tym:

1. Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Gminy Miejskiej Tczew na lata 2018-2023
2. Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2020-2024
3. Program profilaktyki próchnicy zębów dla dzieci w wieku 7 lat z terenu Gminy Miejskiej Tczew na lata 2019-2021
4. Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka HPV „Chronię życie przed rakiem”,
5. „Recepta na raka” Program Wczesnego Wykrywania Raka Płuc wśród mieszkańców Powiatu tczewskiego,
6. Pomoc finansowa dla Powiatu Tczewskiego z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego Szpitali Tczewskich SA w celu zakupu karetki oraz sprzętu medycznego.

3.4. Mieszkalnictwo – zasoby

W celu zaspakajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Gmina Miejska Tczew dysponuje lokalami zamiennymi, socjalnymi oraz lokalami mieszkalnymi dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej i mieszkaniowej. Aktualnie w zasobach znajduje się ogółem 1745 lokali.

Działania związane z budową budynków i lokali mieszkalnych, zarządzaniem zasobami mieszkaniowymi Gminy oraz przeprowadzaniem robót remontowych prowadzi Tczewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

3.5. Bezpieczeństwo

Działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa na terenie miasta Tczewa prowadzone są przez Komendę Powiatowa Policji w Tczewie.

Ponadto w strukturach Urzędu Miejskiego funkcjonuje Staż Miejska, do zadań której należy:

- ochrona spokoju i porządku w mieście,
- współdziałanie z miejscową policją w zakresie utrzymania ładu i porządku na terenie miasta,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w zakresie ochrony porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych

Zadania Straży Miejskiej wykonywane są przez 33 pracowników, w tym 27 strażników. Dodatkowym zabezpieczeniem przestrzeni publicznej, które ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz oddziaływać prewencyjnie, jest utworzone w 2010 roku oraz sukcesywnie rozszerzane Centrum Monitoringu. Aktualnie w ramach Centrum funkcjonują 94 kamery, w tym 89 cyfrowych oraz 5 analogowych.

Ponadto na terenie Tczewa funkcjonuje Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego, który jest organem pomocniczym Prezydenta Miasta Tczewa) w zapewnieniu wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Do zadań Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego należy:

- 1) ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń na terenie miasta,
- 2) przygotowywanie propozycji działań i przedstawienie Prezydentowi Miasta Tczewa wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Miejskim Planie Zarządzania Kryzysowego,

- 3) przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami,
- 4) opiniowanie Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego,
- 5) wykonywanie innych zadań w zakresie zarządzania kryzysowego zaproponowanych przez Szefa MZZK, członków zespołu lub w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej.

3.6. Rekreacja i sport

Gmina Miejska Tczew w swoich strukturach posiada jednostkę budżetową - Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji, której zadaniem jest świadczenie usług z zakresu sportu, rekreacji i turystyki, jak również innych usług związanych z organizacją imprez sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców Tczewa.

Na infrastrukturę TCSiR składają się następujące obiekty:

1.	Baseny	<ul style="list-style-type: none"> • basen kryty - duży o wymiarach 25 m x 12,5 m i głębokości od 1,4 m do 1,8 m • basen kryty - mały o wymiarach 12,5 m x 6 m i głębokości od 0,8 m do 1 m • kompleks basenów odkrytych o powierzchni ok. 1 ha, baseny 650 m², max głębokość 1,8 m, brodzik o powierzchni ok. 30m² i głębokości 40 cm
2.	Fitness Club i sauna	<ul style="list-style-type: none"> • nowoczesna siłownia o powierzchni ok. 220 m² • sala do aerobiku o powierzchni ok. 125 m²
3.	"Kanonka"	<p>Kompleks rekreacyjno - sportowy "Kanonka" o powierzchni ok. 3 ha, w skład, którego wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pełnowymiarowe boisko piłkarskie • plac zabaw • ścieżki rowerowe • ścieżka gimnastyczna • dwa boiska do siatkówki plażowej • skatepark
4.	Korty tenisowe	<ul style="list-style-type: none"> • dwa korty tenisowe przy ul. Wojska Polskiego • trzy korty tenisowe przy ul. ul. Sienkiewicza
5.	Boiska sportowe wielofunkcyjne	<p>Wielofunkcyjne boiska o sztucznej nawierzchni (częściowo zadaszone) zamiennie do gry w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • piłkę koszykową (2 szt.) • piłkę siatkową (2 szt.) • tenisa ziemnego (2 szt.) • 3 boiska do piłki siatkowej plażowej na terenie basenów odkrytych

6.	Boiska sportowe i stadion	<p>Stadion sportowy przy ul. Bałdowskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • płyta główna 100 m x 68 m • płyta boczna treningowa • bieżnia • zeskok do skoku w dal • rzutnie: dysk, oszczep, pchnięcie kulą <p>Boisko piłkarskie przy ul. Elżbiety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • płyta główna 100 m x 68 m • płyta boczna (treningowa) <p>Boisko piłkarskie przy ul. Ceglarskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • płyta główna 100 m x 68 m • płyta boczna (treningowa) • płyta boiska ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 110 m x 64 m
7.	Pupmtrack	Pupmtrack osiedle Czyżykowo

Ponadto mieszkańcy miasta mają dostęp do rozbudowanej zewnętrznej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej zlokalizowanej na poszczególnych osiedlach miasta oraz dostępnej w szkołach. Do dyspozycji mieszkańców znajdują się:

- boiska do siatkówki
- boiska do koszykówki
- boiska do piłki nożnej
- boiska wielofunkcyjne
- bieżnie
- place zabaw
- siłownie pod chmurką
- Street Workout

3.7. Aktywność społeczna

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Rada Miejska w Tczewie corocznie uchwała Program współpracy Gminy Miejskiej Tczew z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Przedmiotowy program określa kierunki, obszary i zadania w zakresie współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

Zarządzeniem 125/2019 Prezydenta Miasta Tczewa z dnia 08.04.2019 powołana została Tczewska Rada Działalności Pożytku Publicznego na lata 2019-2022 składająca się z przedstawicieli Prezydenta Miasta Tczewa, Przedstawicieli Rady Miejskiej w Tczewie oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Według danych pozyskiwanych przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Tczewie w lutym 2019 roku na terenie Gminy Miejskiej Tczew działały 72 organizacje pozarządowe i kościelne osoby prawne.

Liczba organizacji w podziale na zakres działania /luty 2019/

Kultura fizyczna i sport	17
Edukacyjna opieka wychowawcza, turystyka i ochrona zdrowia	45
inne	10

Zgodnie z danymi z Krajowego Rejestru Sądowego w listopadzie 2020 roku na terenie Tczewa siedzibę miało 127 organizacji pozarządowych.

W ramach współpracy Gminy Miejskiej Tczew z organizacjami pozarządowymi ogłaszane są konkursy na realizację zadań publicznych w obszarze turystyki, edukacyjnej opieki wychowawczej, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia, sportu i pomocy społecznej. Jednocześnie Gmina aktywnie współpracuje w ramach zawiązanych partnerstw w pozyskiwaniu środków europejskich na realizację zadań i usług społecznych dla mieszkańców miasta. Współpraca i wielosektorowe partnerstwa pozwalają na realizację wielu działań inwestycyjnych oraz społecznych służących mieszkańcom Tczewa.

3.8. Pomoc społeczna

Działania z zakresu pomocy społecznej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadaniem Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Realizując swoje zadania Ośrodek współpracuje z organizacjami administracji rządowej i samorządowej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Ośrodek realizuje również zadania z zakresu przyznawania i wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna świadczeń wychowawczych,

świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia Dobry Start, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia „Za życiem”.

Wsparcie z zakresu pomocy społecznej dla osób potrzebujących odbywa się poprzez bezpośrednią pomoc finansową jak również w formie realizacji szerokiego katalogu usług społecznych, ukierunkowanych na wsparcie rodzin, osób starszych, niepełnosprawnych, zagrożonych bezdomnością lub będących w innej trudnej sytuacji życiowej.

Infrastruktura związana z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej:

Placówki miejskie:

1. Zespół Interdyscyplinarny w Tczewie ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
2. Dzienny Dom Pobytu - dzienna opieka dla osób starszych wymagających pomocy. Dzienny Dom Pobytu zapewnia uczestnikom pobyt 4 lub 8 godzinny - 80 miejsc;
3. Klub Senior+ - realizacja zadań z zakresu aktywizacji środowiska seniorów do wspólnego i zorganizowanego spędzania czasu. Rozpoznawanie potrzeb, rozwijanie zainteresowań, talentów i pasji, rozwijanie ruchu samopomocy- 30 miejsc;
4. Ośrodek Opiekuńczy - 30 miejsc interwencyjnych dla osób starszych oraz niepełnosprawnych fizycznie, które z powodu wieku, stanu zdrowia, sytuacji życiowej i rodzinnej wymagają całodobowej opieki i pielęgnacji. Ośrodek realizuje funkcje usługowo-opiekuńcze w oparciu o indywidualne plany wsparcia mieszkańca. Nadrzednym celem jest zapewnienie mieszkańcom całodobowo niezbędnych potrzeb życiowych, których zaspokojenie nie jest możliwe w środowisku;
5. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 8 miejsc;
6. Forum Inicjatyw Społecznych i działające w nim Centrum Wspierania Rodziny;
7. Klub Rodzinny Zatorze (otwarcie w 2020 roku).
8. Środowiskowy Dom Samopomocy – 106 miejsc wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe:

- Ogrzewalnia dla osób bezdomnych przy ul. Orzeszkowej 6/3 prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło w Tczewie;
- Hostel „Bez lęku” przy ul. Lipowej dla 6 osób które przeszły terapię uzależnień.

Świetlice specjalistyczne prowadzone przez Stowarzyszenie Tczewski Klub Abstynenta „Sambor”

- Świetlica Socjoterapeutyczna „Sambor” przy ul. Orzeszkowej 6
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Wyspa” przy ul. Żwirki 49
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Rubinki”/Betania” przy ul. Spółdzielczej 4a
- Świetlica Socjoterapeutyczna przy ul. Zamkowej 26

Świetlice opiekuńcze:

- Świetlica Środowiskowa przy ul. Kopernika 9, prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Świetlica Środowiskowa dla dzieci i młodzieży „Emaus” przy ul. Podmurnej 11, prowadzona przez Parafialny Zespół Caritas przy Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Tczewie
- Świetlica Środowiskowa „OAZA” dla Dzieci i Młodzieży, przy ul. Rokickiej 1, prowadzona przez Stowarzyszenie Terapii i Profilaktyki Szkolnej „Przemiana”

Kluby Młodzieżowe:

- Klub Młodzieżowy „Rubikon”/”Barka” przy ul. Spółdzielczej 4a, prowadzony przez Stowarzyszenie Tczewski Klub Abstynenta „Sambor”
- Klub Młodzieżowy „Przystań” przy ul. Kasztanowej 2 prowadzony przez Stowarzyszenie Terapii i Profilaktyki Szkolnej „Przemiana”

Punkty wsparcia dla osób uzależnionych i członków rodzin:

- Punkt Konsultacyjny OKNO, Plac Grzegorza 4, prowadzony przez Stowarzyszenie Terapii i Profilaktyki Szkolnej „Przemiana”
- Stowarzyszenie Tczewski Klub Abstynenta „Sambor”, ul. Orzeszkowej 6

Grupy samopomocowe dla osób uzależnionych i członków rodzin:

- „Nowe życie” ul. Orzeszkowej 6
- „Uśmiech” ul. Gdańska 9
- „Nadzieja”, ul. Orzeszkowej 6
- „Feniks”, ul. Rokicka 1
- „Rozsądek”, ul. Gdańska 4
- „LUX” ul. Południowa 6
- „Memento”, Plac Grzegorza 5
- „Nowe Życie”, Plac Grzegorza 5

4. Diagnoza sytuacji społecznej i problemów mieszkańców Tczewa

Sytuację społeczną i materialną oraz główne problemy mieszkańców Tczewa odzwierciedlają dane pozyskane z systemu pomocy społecznej.

Liczba rodzin/osób objętych wsparciem MOPS w Tczewie.

Lata	Jednostka miary	Z pracą socjalną	Bez pracy socjalnej
2015	Liczba rodzin	2 149	1788
	Liczba osób	5 117	4095
2017	Liczba rodzin	2 144	1572
	Liczba osób	4 553	3338

2019	Liczba rodzin	1 798	1402
	Liczba osób	3 596	2817

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Powody przyznania pomocy bez pracy socjalnej (powody nie sumują się).

	2015	2017	2019
Liczba rodzin			
Ubóstwo	1 293	1 020	803
Długotrwała lub ciężka choroba	1 265	1 187	1 085
Niepełnosprawność	1 027	990	845
Bezrobocie	826	521	429
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	360	260	191
Alkoholizm	192	136	134
Potrzeba ochrony macierzyństwa	295	213	180
Wielodzietność	234		144
Bezdomność	89	77	97
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	106	81	53
Narkomania	18	16	18
Przemoc w rodzinie	63	40	38
Sieroctwo	1	2	0
Sytuacja kryzysowa	3	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	40	27	34
Zdarzenie losowe	6	0	0

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Liczba mieszkańców Tczewa w latach 2015-2019 objętych pomocą społeczną, w przedziałach wiekowych.

Wiek	Liczba klientów bez pracy socjalnej 2015 r.	Liczba klientów bez pracy socjalnej 2017 r.	Liczba klientów bez pracy socjalnej 2019 r.
0-18	1559	1185	993
19-59	2048	1602	1287
60 i więcej	488	551	537
łącznie	4095	3338	2817

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS w Tczewie.

Czas pozostawania rodzin w systemie pomocy społecznej w latach 2015-2019.

Okres korzystania z pomocy	2015	2017	2019
	liczba rodzin		
Łącznie	1788	1572	1402
poniżej 1 roku	202	190	173
od 1 do 2 lat	141	105	74
od 2 do 3 lat	97	92	75
3 lata lub dłużej	1348	1185	1080

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy MOPS.

Liczba dzieci w rodzinie	2015		2017		2019	
	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób
1 dziecko	273	753	247	675	171	458
2 dzieci	270	1 024	232	886	150	557
3 dzieci	130	635	108	532	100	486
4 i więcej	107	688	86	570	77	514

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Liczba rodzin niepełnych z dziećmi korzystających z pomocy MOPS.

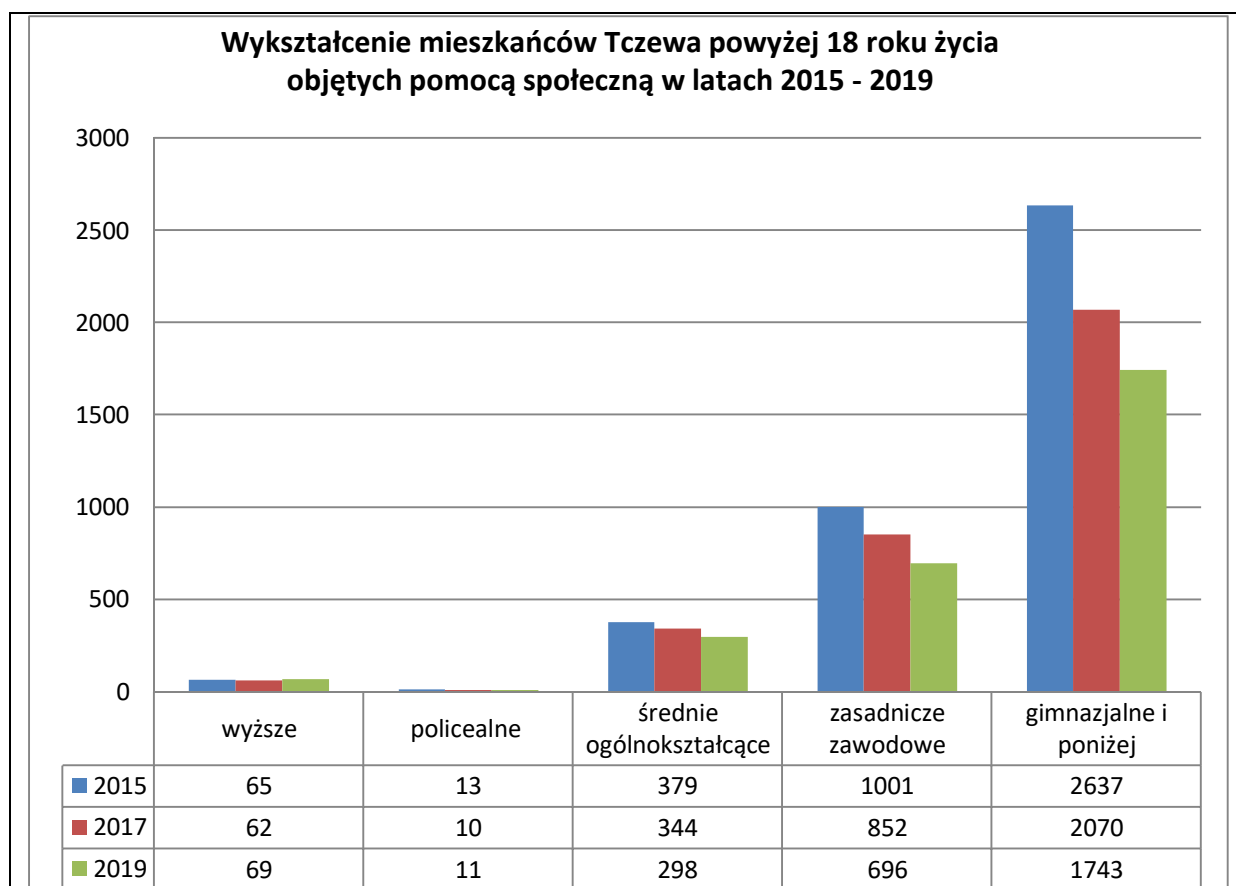
Liczba dzieci w rodzinie	2015		2017		2019	
	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób
1 dziecko	140	334	91	205	84	198
2 dzieci	114	382	84	279	75	243
3 dzieci	50	225	34	149	37	163
4 i więcej	50	308	34	208	34	228

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Osoby bezrobotne korzystające z pomocy MOPS

	Liczba osób korzystających z pomocy MOPS bez pracy socjalnej	Osoby bezrobotne	% w stosunku do wszystkich klientów MOPS
2015	4 095	784	19,15
2017	3 338	495	14,83
2019	2 817	375	13,31

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Świadczenia rodzinne

Wyszczególnienie	2015	2017	2019
liczba rodzin uprawnionych do zasiłku rodzinnego	1754	2070	2093
Liczba dzieci na które ustalono prawo do zasiłku rodzinnego	3797	4462	4584
liczba wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka	494	544	427

* Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS Tczew.

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych

Kwota kryterium dochodowego w przeliczeniu na osobę w rodzinie uprawniająca do:	od dnia 1 listopada 2014r. do 31 października 2015 r.	Od dnia 1 listopada 2015 r. do 30 września 2019	Od 1 października 2019 r. do 30 września 2020
zasiłku rodzinnego	574,00 zł	674,00 zł	674,00 zł
zasiłku rodzinnego w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym	664,00 zł	764,00 zł	764,00 zł
specjalnego zasiłku opiekuńczego	664,00 zł	764,00 zł	764,00 zł
jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	1922,00 zł	1922,00 zł	1922,00 zł
świadczeń z funduszu alimentacyjnego	725,00 zł	725,00 zł	800,00 zł

Przedstawione dane wskazują, że nadal największy odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej związany jest z problemem ubóstwa, długotrwałej choroby i niepełnosprawności. Z prezentowanych danych wynika, iż pomimo ogólnego spadku osób korzystających z pomocy społecznej, utrzymuje się tendencja wskazująca na potrzebę wsparcia osób z niższym wykształceniem, które mają utrudniony dostęp do rynku pracy, a tym samym do poprawy swojej sytuacji. Niezależnie zatem od zmieniających się

uwarunkowań zewnętrznych, jak np. malejące bezrobocie – utrzymuje się stała grupa beneficjentów systemu wsparcia społecznego, wymagająca interwencji socjalnej.

Wprowadzenie programu Rodzina 500+ znacząco wpłynęło na poprawę sytuacji materialnej rodzin, jednak nadal złożoność sytuacji życiowej rodzin powoduje konieczność wieloaspektowego działania różnych służb i podmiotów oraz angażowania wielu specjalistów. Najczęstsze problemy rodzin to, oprócz ubóstwa i bezrobocia powiązanego z niskim wykształceniem to niezaradność życiowa, brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, samotne rodzicielstwo, a często także przemoc domowa i niepełnosprawność. Nadal występuje jednak wiele rodzin, które z uwagi na sytuację dochodową korzysta ze wsparcia w formie zasiłków rodzinnych. Sytuację finansową mieszkańców miasta odzwierciedla również liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz poziom zadłużenia mieszkań. W 2019 roku 1706 gospodarstw domowych korzystało z dodatków mieszkaniowych, natomiast 483 lokale miejskie miały zadłużenia powyżej 5000,00 zł,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu wynikające z ustawy o pomocy społecznej jak również poprzez realizację projektów aktywizacji społeczno – zawodowej. W tym zakresie MOPS w Tczewie realizował w ostatnich 4 latach zarówno projekty zwiększające dostęp osób wykluczonych do rynku pracy oraz mające na celu zwiększenie usług społecznych.

Przeciwdziałanie przemocy

Działania związane z przeciwdziałaniem przemocy na terenie Tczewa realizowane są przez Zespół Interdyscyplinarny. System pomocy ofiarom przemocy w rodzinie jest zorganizowany w oparciu o współpracę ośrodka pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty i ochrony zdrowia, Komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, sądów i prokuratury. Narzędziem wykorzystywanym w tym zakresie jest Procedura Niebieskiej Karty. Realizowane działania ukierunkowane są na przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, ochronę osób jej doświadczających, a także na zmniejszania negatywnych następstw przemocy w życiu społecznym.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

- realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałania temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez działania grup roboczych,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- ocena i weryfikacja prowadzonych działań, w tym działań grup roboczych,
- omawianie bieżących problemów wymagających rozstrzygnięcia Zespołu,
- prowadzenie dokumentacji pracy Zespołu: protokoły, sprawozdania z realizacji podjętych działań,
- podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu i Grup Roboczych

Statystyki związane z procedurą „Niebieskie karty”

	2017	2019
Liczba sporządzonych procedur „Niebieskie Karty” w roku	152	158
Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w ciągu roku	122	123
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku	185	180

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Tczewie

		2017	2019
Interwencje	domowe	769	283
	przemoc w rodzinie	82	46
„Niebieskie karty”		112	95
Osoby pokrzywdzone	mężczyźni	13	11
	kobiety	96	77
	małoletni	21	25
Sprawcy	mężczyźni	101	81
	kobiety	10	14
	nieletni	1	2
Sprawcy pod wpływem alkoholu	mężczyźni	52	17
	kobiety	4	4
	nieletni	0	0
Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej		1	2
Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej		Brak danych	5
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych		80	125
Liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia		27	16

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Tczewie

Uzależnienia

Dane dotyczące uzależnień w głównej mierze skupiają się na uzależnieniach od alkoholu. Nadal niedostatecznie zdiagnozowane pozostaje zjawisko dotyczące uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia wśród dzieci i młodzieży. Szczególnie trudnym zjawiskiem w obecnym czasie jest uzależnienie od ekranów, a co się z tym wiąże od Internetu. W przedmiotowym zakresie istotne jest prowadzenie regularnych analiz, które pozwolą podejmować stosowne działania.

Statystyki dotyczące uzależnień od alkoholu /liczba osób/

		2017	2019
Osoby uzależnione od alkoholu	mężczyźni	77	74
	kobiety	13	15
Osoby uzależnione od alkoholu doświadczające przemocy	mężczyźni	7	9
	kobiety	1	0
Osoby uzależnione skierowane na leczenie stacjonarne	mężczyźni	12	28
	kobiety	2	3
Osoby uzależnione skierowane na leczenie ambulatoryjne	mężczyźni	65	46
	kobiety	11	12
Liczba wniosków skierowanych na leczenie odwykowe	mężczyźni	12	28
	kobiety	2	3

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczba rodzin objęta wsparciem MOPS z powodu uzależnienia

Rodzaj uzależnienia	2015	2017	2019
alkoholizm	192	136	134
narkomania	18	16	18

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

Osoby starsze i niepełnosprawne

Analiza demograficzna miasta Tczewa wskazuje na rosnącą stale grupę seniorów. Głównymi czynnikami wpływającymi na starzenie się społeczeństwa są: niska liczba urodzeń oraz przedłużanie się przeciętnej długości trwania życia.

Sytuacja rodzinna i dochodowa osób starszych i niepełnosprawnych jest zróżnicowana. Dane MOPS na podstawie realizowanej pracy socjalnej wskazują środowiska wymagające wielopoziomowego wsparcia tj. finansowego, wsparcia w formie usług opiekuńczych, wsparcia w formie pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy czy Dziennego Domu Pobytu. W systemie pomocy społecznej występują zarówno osoby samotne, jak i posiadające rodzinę, która zabezpiecza bieżące potrzeby. Niezbędne jest jednak wsparcie w formie usług opiekuńczych, wytchnieniowych, czy też asystenckich.

Główne powody przyznania pomocy osobom 60+ /liczba osób/

Powody przyznania pomocy	2015	2017	2019
Długotrwała lub ciężka choroba	492	554	549
Niepełnosprawność	352	426	400
Ubóstwo	211	226	178
Bezrobocie	83	80	61
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	35	63	64
Alkoholizm	39	34	36
Bezdomność	28	31	36

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Główne powody przyznania pomocy samotnym osobom 60+ /liczba osób/

Powody przyznania pomocy	2015	2017	2019
Długotrwała lub ciężka choroba	404	452	471
Niepełnosprawność	201	328	334
Ubóstwo	162	167	147
Bezrobocie	44	47	44
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	30	56	61
Alkoholizm	32	28	27
Bezdomność	28	31	36

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Okres korzystania osób starszych z pomocy społecznej /liczba osób/:

Ilość miesięcy	2015	2017	2019
0-12	81	91	136
13-24	48	61	44
24-36	28	42	36
36 i dłużej	317	413	388

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Dochody osób od 60 roku życia /liczba osób/

	Dochód w odniesieniu do kryterium określonego w przepisach o pomocy społecznej	2015	2017	2019
Osoby samotne	do wysokości kryterium	156	164	153
	do 200 % kryterium	92	105	110
	powyżej 200 %	189	219	259
Osoby w rodzinach	do wysokości kryterium	49	53	32
	do 200 % kryterium	26	35	25
	powyżej 200 %	21	31	25

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Wysokość kryterium dochodowego

	2015	2017	2019
Kryterium dla osoby samotnie gospodarującej	542,00	634,00	701,00
Kryterium dla osoby w rodzinie	456,00	514,00	528,00

Liczba osób powyżej 60 roku życia objętych opieką instytucjonalną i korzystających z usług na podstawie decyzji MOPS

Rodzaj placówki/usługi	2015	2017	2019
Środowiskowy Dom Samopomocy	57	59	56
Dzienny Dom Pobytu	67	80	81
Ośrodek Opiekuńczy	43	48	44
Dom Pomocy Społecznej	16	19	31
Usługi opiekuńcze	118	148	174
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	3	2

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Osoby niepełnosprawne i długotrwale chore korzystające z pomocy MOPS

	Liczba osób korzystających z pomocy MOPS /bez pracy socjalnej/	Liczba osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych korzystających z pomocy MOPS	% w stosunku do wszystkich klientów MOPS
2015	4095	1883	36,41
2017	3338	1481	44,37
2019	2817	1930	68,51

Źródło: opracowane na podstawie danych MOPS w Tczewie.

Dochody osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń MOPS /liczba osób/

	Wiek	Dochód w odniesieniu do kryterium określonego w przepisach o pomocy społecznej	2015	2017	2019
Osoby samotne	0-18	do wysokości kryterium	-	-	-
		do 200 % kryterium	-	-	-
		powyżej 200 %	-	-	-
	19-59	do wysokości kryterium	320	269	249
		do 200 % kryterium	63	59	63
		powyżej 200 %	22	28	26
	Powyżej 60	do wysokości kryterium	127	125	103
		do 200 % kryterium	74	85	87

		powyżej 200 %	124	151	169
Osoby w rodzinach	0-18	do wysokości kryterium	51	28	20
		do 200 % kryterium	58	43	43
		powyżej 200 %	11	39	34
	19-59	do wysokości kryterium	180	118	71
		do 200 % kryterium	81	70	49
		powyżej 200 %	31	40	43
	Powyżej 60	do wysokości kryterium	34	33	16
		do 200 % kryterium	12	19	16
		powyżej 200 %	11	21	20

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Liczba osób uprawnionych do świadczeń w związku z niepełnosprawnością

Wyszczególnienie		2015	2017	2019
Liczba osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego	Ogółem	2643	2582	2686
	z tytułu znacznego stopnia niepełnosprawności	1616	1505	1512
	z tytułu umiarkowany stopnia niepełnosprawności	544	562	594
	z tytułu wieku	87	63	60
Liczba osób uprawnionych do świadczenia z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny	Ogółem	449	460	448
	Liczba osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego	266	305	336
	Liczba osób uprawnionych do specjalnego zasiłku opiekuńczego	50	72	62
	Liczba osób uprawnionych do zasiłków dla opiekunów	133	83	50

Źródło: Opracowanie na podstawie danych MOPS

Bezdomność

Bezdomność jest jedną z najbardziej złożonych form wykluczenia społecznego. W zakresie wsparcia osób bezdomnych realizowane są następujące usługi:

1. Schronienie;
2. Posiłki obiadowe;
3. Bezpłatna opieka zdrowotna;
4. Praca socjalna;
5. Poradnictwo specjalistyczne.

Osobom bezdomnym MOPS zapewnia schronienie w schroniskach dla bezdomnych oraz schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W wyżej wymienionych placówkach z osobami bezdomnymi realizowane są kontrakty socjalne i indywidualne programy wychodzenia z bezdomności jako narzędzie pracy socjalnej. Grupowe i indywidualne działania ukierunkowane są na leczenie osób bezdomnych z uzależnienia od alkoholu i zwiększenie ich samodzielności między innymi poprzez naukę zdrowego stylu życia i przekazywanie umiejętności społecznych, niezbędnych do życia poza ośrodkiem. Ponadto na terenie Tczewa funkcjonuje ogrzewalnia dla osób bezdomnych dysponująca 38 miejscami.

W gminie przeprowadzane jest coroczne badanie sytuacji osób bezdomnych i miejsc ich przebywania. Osoby które nie zgłaszają potrzeby zapewnienia im schronienia przebywają na działkach ogrodniczych oraz w ogrzewalni.

Liczba osób wykluczonych społecznych z powodu bezdomności

Forma wsparcia	2015	2017	2019
Schronienie	53	53	58
łącznie liczba osób bezdomnych objęta wsparciem	89	78	102

Wsparcie osób bezdomnych stanowi duże wyzwanie dla systemu pomocy społecznej. Działania realizowane w zakresie zabezpieczenia schronienia i środków finansowych a także realizacja programów wychodzenia z bezdomności wielokrotnie nie przynoszą oczekiwanych rezultatów z uwagi na brak lub przerywanie współpracy przez osoby bezdomne. Niewątpliwie praca z osobami bezdomnymi utrudniona jest poprzez ich możliwości pozyskania środków do życia na ulicy, z tego względu istotne jest prowadzenie kampanii społecznych zwiększających świadomość mieszkańców, że takie wsparcie utrwała problem bezdomności. Trudnym zagadnieniem w tym obszarze jest bezdomność wśród osób młodych, które nie trafiają do systemu pomocy społecznej. Dane o takich osobach pochodzą głównie od organizacji pozarządowych, które zajmują się tym problemem. Istotne jest nawiązywanie współpracy międzysektorowej w przedmiotowym zakresie i budowanie szybkiej ścieżki wsparcia umożliwiającej pokonanie bezdomności wśród osób młodych.

Analizując bezdomność oraz planowane działania, należy również zwrócić uwagę na rosnącą liczbę osób bezdomnych, które z uwagi na stan zdrowia wymagają dodatkowych usług i odpowiedniego zabezpieczenia.

Migranci

Z danych Urzędu Miasta w Tczewie wynika że rośnie liczba cudzoziemców meldujących się na terenie Miasta.

Liczba osób, które zostały zameldowane na pobyt czasowy lub stały

	W okresie od 02.01.2015-31.12.2015	W okresie od 02.01.2017-31.12.2017	W okresie od 02.01.2019-31.12.2019
Pobyt czasowy	317	524	739
Pobyt stały	0	1	0

Liczba imigrantów korzystających ze świadczeń MOPS

	2015	2017	2019
system pomocy społecznej	0	1	6
świadczenia rodzinne	3	8	31

Ze wsparcia systemu pomocy społecznej korzysta nieznaczna liczba cudzoziemców. Osoby te chętnie korzystają ze wsparcia organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, w przypadku imigrantów prawo do świadczeń z pomocy społecznej, przysługuje:

- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;

Na terenie miasta przy ul. Krótkiej 10 od 01.01.2020 funkcjonuje Punkt Doradczy dla Migrantów. Prowadzony jest przez Spółdzielnię Socjalną "Heca" na zlecenie Centrum

Wsparcia Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku w ramach projektu Otwarte Pomorze - Integracja

w Działaniu, finansowanego ze środków Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Do dnia 18.09.2020 roku ze wsparcia skorzystały 54 osoby, w tym:

- 15 osób - kurs języka polskiego
- 54 osób - porada na temat legalizacji pobytu/pracy
- 13 osób - spotkanie adaptacyjne (spotkania grupowe, mające na celu lepszą integrację migrantów w środowisku lokalnym)
- 18 osób - wsparcie prawne
- 1 osoba - wsparcie psychologiczne
- 4 osoby - doradztwo zawodowe
- 14 osób - pomoc żywnościowa
- 3 osoby wsparcie w kryzysie (bezdomność, przemoc domowa)

5. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostęp do edukacji i oferty działań poza podstawą programową w szkołach; 2. dostęp do żłobków i opieki przedszkolnej; 3. rozbudowana infrastruktura sportowa TCSiR oraz oferta usług sportowych; 4. duża dostępność do terenów rekreacyjnych (boiska, place zabaw, siłownie pod chmurką); 5. bogata oferta placówek kulturalnych, które wpływają na integrację i organizację czasu wolnego mieszkańców Miasta (CKiS, Fabryka Sztuk, MBP); 6. stale poszerzająca się oferta spędzania wolnego czasu organizowana przez Miasto i organizacje pozarządowe; 7. działalność stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie Miasta na rzecz lokalnej społeczności; 8. zwiększenie dostępu do usług 	<ol style="list-style-type: none"> 1. niski przyrost naturalny; 2. występowanie zjawiska dziedziczenia ubóstwa i uzależnienia od systemu pomocy społecznej; 3. duży odsetek bezrobotnych wśród beneficjentów MOPS; 4. niezaradność rodzin w zakresie gospodarowania środkami finansowymi; 5. trudności w rozpoznaniu zjawiska uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży; 6. brak regularnych badań dotyczących przemocy i agresji wśród dzieci i młodzieży; 7. brak wystarczających środków na wdrożenie kompleksowych programów przeciwdziałania przemocy i wykluczeniu społecznemu w środowisku

<p>społecznych, w tym do wsparcia specjalistycznego dla rodzin zamieszkujących obszar rewitalizowany;</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. dostęp do terapii uzależnień; 10. dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej; 11. szeroka oferta działań na rzecz osób starszych, w tym dostęp do placówek wsparcia dziennego (dzienny dom pobytu, kluby); 12. wzrost tolerancji wobec osób niepełnosprawnych oraz oferty działań dostosowanej do ich potrzeb; 13. wysoka aktywność w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów społecznych w tym aktywizacji społecznej i zawodowej; 14. dostęp do mieszkań komunalnych i socjalnych; 15. współpraca OPS, NGO, placówek oświatowych, Policji, Straży Miejskiej w zakresie wspólnych działań. 	<p>szkolnym;</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. niezaradność rodzin w zakresie organizacji czasu wolnego - powiększające się zjawisko związane z uzależnieniem od „ekranów”; 9. ograniczona liczba dostępnych miejsc opieki całodobowej dla osób starszych i niepełnosprawnych; 10. ograniczony dostęp do usług opieki wytchnieniowej oraz usług specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostęp do środków zewnętrznych i programów społecznych; 2. dostęp do środków pozwalających na rozbudowę infrastruktury społecznej; 3. rozwój polityki społecznej państwa oraz szeroka gama programów pomocowych dla rodzin, osób starszych i niepełnosprawnych; 4. wzrost aktywności obywateli i organizacji pozarządowych; 5. współpraca i partnerstwo Gminy Miejskiej Tczew z organizacjami pozarządowymi w planowaniu i realizacji działań na rzecz mieszkańców miasta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. bierność rodzin objętych pomocą społeczną; 2. niska aktywność społeczno - zawodowa rodzin wielodzietnych korzystających z systemu pomocy społecznej; 3. wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej; 4. brak rodzin zastępczych; 5. zagrożenia demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa; 6. ograniczone środki na finansowanie zadań z zakresu edukacji i pomocy społecznej; 7. wzrost liczby osób starszych i niepełnosprawnych wymagających wsparcia specjalistycznego; 8. zanikanie rodzin

	<p>wielopokoleniowych.</p> <p>9. negatywne skutki epidemii w tym wzrost bezrobocia, wzrost problemów społecznych wynikających z izolacji,</p>
--	---

6. Identyfikacja kluczowych kwestii społecznych

Na podstawie analizy danych przedstawionych w diagnozie demograficzno – społecznej mieszkańców Tczewa, za priorytetowe uznano działania w następujących obszarach:

- Rodzina.
- Niepełnosprawność.
- Starość.
- Integracja społeczna.

Spełniają one istotną rolę z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania i rozwoju miasta, przyczyniając się w sposób znaczący do budowy kapitału społecznego.

Należy jednak zaznaczyć, że dokonana analiza została sporządzona na podstawie danych w większości do końca 2019 roku. W związku z występującym w kraju stanem epidemii, uwzględniono w dokumencie dane dotyczące bezrobocia (sierpień 2020), które wyraźnie wskazują na pogorszenie sytuacji na rynku pracy. Należy jednocześnie zaznaczyć że bieżący stan ma również ogromny wpływ na warunki jakie występują w obszarze ochrony zdrowia (dostęp do podstawowych i specjalistycznych usług zdrowotnych), a także na problemy wynikające ze społecznej izolacji.

7. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Prognozowane zmiany w zakresie objętym strategią zmierzać będą w kierunku poprawy warunków życia oraz tworzenia równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Wdrażane rozwiązania ukierunkowane będą na podniesienie poziomu prawidłowego wypełniania przez rodziny przynależnych im funkcji, wzrost jakości życia osób niepełnosprawnych, tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych oraz na podniesienie poziomu integracji społecznej mieszkańców.

Działania realizowane w planowanych obszarach interwencji wymagają zaangażowania i partnerskiej współpracy wszystkich podmiotów polityki społecznej w mieście oraz poszczególnych mieszkańców. Kierunek oraz wymiar następujących zmian widoczny będzie w wskaźnikach realizacji poszczególnych działań, które będą corocznie

analizowane przez Zespół ds. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Tczewie oraz zawarte w przedkładanych na ręce Prezydenta Miasta Tczewa raportach z przebiegu realizacji celów i kierunków działania zamieszczonych w Strategii.

8. Misja

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tczewa jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Rozwiązania wdrażane przy współpracy z lokalnymi partnerami służyć mają eliminacji negatywnych zjawisk społecznych oraz zrównoważonemu rozwojowi miasta.

9. Wizja

Tczew miastem dynamicznie rozwijającym się, o wysokim poziomie jakości życia, przyjaznym mieszkańcom, z dostępnością do wysokiej jakości usług społecznych oraz warunkami sprzyjającymi podnoszeniu poziomu lokalnego kapitału społecznego. Miasto współpracujące partnersko z organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną w celu wspólnego rozwiązywania problemów społecznych.

10. Cele, kierunki działań oraz realizatorzy projektowanych zmian

Obszar I RODZINA

Cel strategiczny I

Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu

Cel operacyjny 1.1

Poprawa zewnętrznych warunków funkcjonowania rodzin.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Rozwój działań z zakresu edukacji dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.
2. Zwiększanie dostępu do edukacji, kultury, sportu, wypoczynku i rekreacji.
3. Wspieranie działań z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz całych rodzin.

4. Tworzenie przestrzeni oraz form aktywizacji przyjaznych rodzinom i wspierających ich aktywność.
5. Analiza problemu uzależnień oraz wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży.
6. Wdrożenie programów profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz wykluczenia społecznego w środowisku szkolnym.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Edukacji, Wydział Spraw Społecznych/.
2. Placówki oświatowe.
3. Fabryka Sztuk.
4. Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.
5. Centrum Kultury i Sztuki.
6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
7. Straż Miejska.
8. Organizacje pozarządowe.
9. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w powyższym obszarze.

Cel operacyjny 1.2

Rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi

Kierunki działań:

1. Rozwijanie asystentury rodzin adekwatnie do potrzeb mieszkańców.
2. Rozwijanie poradnictwa specjalistycznego (indywidualnego i grupowego).
3. Uruchomienie i wspieranie działalności szkół dla rodziców adekwatnie do problemów i potrzeb mieszkańców.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców.
5. Wspieranie działalności świetlic oraz placówek działających w obszarze aktywizacji i wsparcia rodzin.
6. Utrzymywanie i rozwój współpracy instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem uzależnień.
7. Rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin.
8. Doskonalenie zawodowe kadry pomocy społecznej i pedagogicznej.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Placówki oświatowe.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w obszarze wsparcia rodziny

Cel operacyjny 1.3

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i ochrona osób jej doświadczających.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Ograniczenie skali przemocy w rodzinach.
2. Podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej.
3. Realizacja pomocy w formie poradnictwa, wsparcia, schronienia.
4. Realizacja działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.
5. Profilaktyka, prowadzenie kampanii informacyjnych, edukacyjnych i społecznych.
6. Rozwój współpracy podmiotów polityki społecznej.

REALIZATORZY:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w obszarze przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Cel operacyjny 1.4

Ograniczenie zjawiska ubóstwa i bezdomności

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Diagnoza i monitoring sytuacji w rodzinach.
2. Pomoc materialna rodzinom wymagającym wsparcia.
3. Realizacja programów z zakresu dożywiania.
4. Edukacja w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi.
5. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób biernych zawodowo i bezrobotnych między innymi w zakresie godzenia życia prywatnego i zawodowego, sprzyjającego podjęciu zatrudnienia.
6. Realizacja zadań w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych oraz niwelujących ryzyko eksmisji.
7. Przeciwdziałanie problemowi bezdomności.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Placówki oświatowe.
4. Społeczna Komisja Mieszkaniowa.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w obszarze przeciwdziałania ubóstwu.

OBSZAR II NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

CEL STRATEGICZNY 2

Budowa systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin

CEL OPERACYJNY 2.1.

Poprawa warunków życia, rozwoju i aktywności.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Diagnoza potrzeb i zasobów osób niepełnosprawnych.
2. Poprawa sytuacji socjalno-bytowej.
3. Rozwój i doskonalenie form pomocy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej.
4. Świadczenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi.
5. Wsparcie rodzin i osób opiekujących się niepełnosprawnymi.
6. Realizacja przedsięwzięć z zakresu integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej.
7. Rozwój ruchu samopomocy i tworzenie sieci oparcia społecznego.
8. Pomoc sąsiedzka i wolontariat.
9. Likwidacja barier społecznych i architektonicznych.
10. Funkcjonowanie grup wsparcia i klubów samopomocy.
11. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług w instytucjach publicznych.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Środowiskowy Dom Samopomocy
4. Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.
5. Organizacje pozarządowe.
6. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania na rzecz poprawy warunków życia, rozwoju i aktywności osób niepełnosprawnych.

CEL OPERACYJNY 2.2.

Rozwój działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Wspieranie realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia.

2. Rozwój działań w zakresie profilaktyki niepełnosprawności, promocji zdrowego stylu życia oraz aktywnej rekreacji.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.
4. Organizacje pozarządowe.
5. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

CEL OPERACYJNY 2.3.

Zwiększenie świadomości społecznej wobec kwestii niepełnosprawności.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Tworzenie partnerstw na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Edukacja społeczna w zakresie zrozumienia równorzędnych potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Realizacja inicjatyw sprzyjających włączeniu osób niepełnosprawnych w życie społeczne oraz przeciwdziałających dyskryminacji bez względu na rodzaj niepełnosprawności.
4. Wspieranie organizacji pozarządowych zrzeszających i działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w powyższym obszarze.

OBSZAR III STAROŚĆ

CEL STRATEGICZNY 3

Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych.

CEL OPERACYJNY 3.1.

Rozwój systemu wsparcia na rzecz osób starszych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Diagnoza i monitoring sytuacji osób starszych.
2. Przeciwdziałanie problemowi ubóstwa.

3. Realizowanie projektów z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia seniorów.
4. Rozwój systemu wsparcia, usług i świadczeń na rzecz seniorów, w tym wspierających utrzymanie osób starszych w środowisku lokalnym.
5. Realizacja przedsięwzięć wspomagających osoby starsze w samodzielnym zaspokajaniu potrzeb, zmniejszających skalę ich uzależnienia od otoczenia i instytucjonalnej pomocy.
6. Tworzenie warunków umożliwiających włączenie potencjału rodziny, znajomych i bliskiego otoczenia w działania wspierające osoby starsze.
7. Wspieranie i promocja aktywności społecznej i zawodowej.
8. Rozwój i promocja idei wolontariatu oraz ruchu samopomocy.
9. Realizacja projektów obejmujących kwestie przygotowania do starości.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w zakresie rozwoju systemu wsparcia na rzecz seniorów.

CEL OPERACYJNY 3.2.

Zapobiegania marginalizacji seniorów oraz kształtowanie międzypokoleniowej solidarności.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Realizacja przedsięwzięć z zakresu integracji pokoleń.
2. Zwiększenie dostępu osób starszych do edukacji, kultury i aktywnego wypoczynku.
3. Wspieranie działalności organizacji seniorskich oraz pracujących na rzecz osób starszych.
4. Wzrost partycypacji osób starszych w życiu lokalnej społeczności.
5. Wspieranie działań w zakresie pogłębienia więzi rodzinnych między seniorami, a dziećmi i wnukami.
6. Propagowanie w opinii publicznej pozytywnego wizerunku i potencjału osób starszych.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w powyższym obszarze.

OBSZAR IV INTEGRACJA SPOŁECZNA

CEL STRATEGICZNY 4

Wzrost integracji społecznej.

CEL OPERACYJNY 4.1.

Realizacja programów aktywnej integracji.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Realizacja kompleksowych i zindywidualizowanych działań o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym i zdrowotnym.
2. Rozwój działań z zakresu profilaktyki wykluczenia społecznego wykorzystujących instrumenty aktywizacji edukacyjnej, kulturowej i sportowej.
3. Wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej.
4. Rozwój i promocja wolontariatu.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Wydział Rozwoju Miasta/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w obszarze integracji społecznej.

CEL OPERACYJNY 4.2.

Rozwój sektora ekonomii społecznej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Wspieranie działań w zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.
2. Wsparcie inicjatyw partnerskich na rzecz ekonomii społecznej.
3. Promocja ekonomii społecznej.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Rozwoju Miasta/.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Organizacje pozarządowe.
4. Inne podmioty i instytucje realizujące zadania w obszarze ekonomii społecznej.

CEL OPERACYJNY 4.3.

Realizacja działań w zakresie organizowania społeczności lokalnej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Diagnoza środowiska lokalnego.
2. Tworzenie map zasobów i potrzeb.
3. Zawijazywanie partnerstw i rozwój współpracy międzysektorowej.
4. Wdrażanie projektów partnerskich na rzecz lokalnej społeczności.
5. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych w zakresie oddolnych inicjatyw.

REALIZATORZY:

1. Urząd Miejski /Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Wydział Rozwoju Miasta/
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Placówki Oświatowe.
4. Fabryka Sztuk.
5. Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.
6. Centrum Kultury i Sztuki.
7. Organizacje pozarządowe.
8. Inne instytucje, podmioty i grupy nieformalne realizujące zadania w zakresie organizowania społeczności lokalnej.

11. Sposoby realizacji Strategii oraz źródła finansowania

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będą osiągnane poprzez realizację programów i projektów społecznych w mieście. Oczekuje się każdorazowej diagnozy i wskazywania zgodności z kierunkami działań określonych celów operacyjnych niniejszego dokumentu.

Strategia wdrażana będzie przez instytucje publiczne i podmioty społeczne, których statuty działań obejmują szeroko rozumiane zadania polityki społecznej. Strategia wyznacza kierunki rozwoju, stanowiąc jednocześnie odniesienie dla zmian i działań zmierzających do dostrojenia bieżącej i długookresowej działalności do potrzeb realizacji celów strategicznych. Umożliwi to skoncentrowanie się na przedsięwzięciach najistotniejszych z punktu widzenia skutecznej realizacji zadań i rozwoju polityki społecznej w mieście.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, koordynacją działań w zakresie realizacji Strategii zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Podmioty z terenu Gminy Miejskiej Tczew będące realizatorem zadań w ramach Strategii planują środki finansowe do ich prawidłowej realizacji. Stanowią one zarówno środki budżetu Gminy oraz dotacje ze źródeł zewnętrznych tj:

- budżetu Wojewody
- budżetu samorządu Województwa
- Funduszu Pracy
- Środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- środków europejskich

- innych środków

12. Wskaźniki realizacji działań.

Całościowy obraz realizowanych zadań wpisujących się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Tczewie, oprócz opisanych w rozdziale przykładowych wskaźników, ukazują także niżej wymienione i przekazywane w stosownych terminach sprawozdania:

1. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.
2. Sprawozdanie z działalności MOPS w Tczewie.
3. Informacja z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy Miejskiej Tczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
5. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Tczewa.
6. Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny.
7. Raport z realizacji Miejskiego Programu ochrony Zdrowia Psychicznego
8. Informacja z działalności placówek oświatowych prowadzonych/dotowanych przez Gminę Miejską Tczew.
9. Sprawozdanie z działalności Fabryki Sztuk.
10. Sprawozdanie z działalności Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji.
11. Sprawozdanie z działalności Centrum Kultury i Sztuki.
12. Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej.
13. Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej

CEL STRATEGICZNY 1

Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu

CEL OPERACYJNY 1.1.

Ograniczanie zjawiska ubóstwa i bezdomności

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba osób objętych pomocą MOPS z powodu ubóstwa	MOPS
2.	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS z powodu ubóstwa	MOPS
3.	Liczba osób objętych pomocą w zakresie dożywiania	MOPS
4.	Liczba rodzin objętych pomocą w zakresie dożywiania	MOPS
5.	Kwota wydatków przeznaczona na dożywianie	MOPS
6.	Kwota pomocy finansowanej (zasiłków) przyznanych z powodu ubóstwa	MOPS
7.	Liczba rodzin objętych działaniami w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami	WSS UM, MOPS
8.	Liczba uczniów otrzymujących pomoc materialną w postaci: stypendium socjalnego, zasiłku szkolnego, wyprawki szkolnej.	WE UM
9.	Liczba projektów/programów na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej, skierowanych do osób biernych zawodowo oraz bezrobotnych	MOPS, WSS UM
10.	Liczba osób biernych zawodowo i bezrobotnych uczestniczących w projektach na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej	MOPS, WSS UM
11.	Liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością korzystających z pomocy MOPS	MOPS
12.	Liczba zabezpieczonych miejsc w schroniskach dla osób bezdomnych	MOPS
13.	Liczba wykorzystanych miejsc w schroniskach dla osób bezdomnych	MOPS
14.	Liczba osób, które w wyniku podejmowanych działań pokonały kryzys bezdomności	MOPS
15.	Liczba osób bezdomnych korzystających z ogrzewalni	MOPS
16.	Liczba osób korzystających z dodatków mieszkaniowych	WSS UM
17.	Liczba przyznanych lokali z zasobów mieszkalnych miasta	WSS UM
18.	Liczba mieszkańców zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.	PUP

CEL OPERACYJNY 1.2.**Rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba funkcjonujących na terenie miasta placówek wsparcia dziennego.	WSS UM, MOPS
2.	Liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego.	MOPS
3.	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie asystenta rodziny.	MOPS
4.	Liczba projektów / przedsięwzięć przeciwdziałających dysfunkcjonalności rodzin oraz wspierających ich samodzielność.	MOPS, WSS UM
5.	Liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym i pedagogicznym	MOPS
6.	Liczba dzieci objętych działaniami w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych	WE UM
7.	Liczba prowadzonych działań/warsztatów z zakresu aktywizacji społecznej rodzin i dzieci, w tym z zakresu spędzania czasu wolnego	MOPS/FABRYKA SZTUK/CKIS/MBP
8.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.	WSS UM
9.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.	WSS UM
10.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.	WSS UM
11.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej.	WSS UM
12.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej.	WSS UM
13.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej.	WSS UM
14.	Liczba wniosków GKRPA o leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu.	WSS UM
15.	Liczba działań skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie profilaktyki uzależnień	WE UM
16.	Liczba pracowników pomocy społecznej, placówek wsparcia dziennego oraz placówek systemu oświaty, którzy podnieśli swoje kwalifikacje	MOPS. WE UM

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i ochrona osób jej doświadczających.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie interwencji kryzysowej.	MOPS
2.	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.	MOPS
3.	Liczba działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.	MOPS
4.	Liczba osób korzystających z pomocy w formie poradnictwa, wsparcia, schronienia.	MOPS
5.	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych, edukacyjnych i społecznych.	MOPS
6.	Liczba realizowanych projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy.	MOPS, WSS UM
7.	Liczba osób uczestniczących w projektach z zakresu przeciwdziałania przemocy.	MOPS, WSS UM
8.	Liczba instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy.	MOPS

CEL OPERACYJNY 1.4.

Poprawa zewnętrznych warunków funkcjonowania rodzin.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadań z zakresu edukacji	WSS UM
2.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu edukacji	WSS UM
3.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu edukacji	WSS UM
4.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i rekreacji, w tym spędzania czasu wolnego	WSS UM
5.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i rekreacji, w tym spędzania czasu wolnego	WSS UM
6.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu kultury, sportu i rekreacji, w tym spędzania czasu wolnego.	WSS UM
7.	Liczba placówek oświatowych prowadzonych/dotowanych przez Gminę Miejską Tczew	WE UM

8.	Procent dzieci trzyletnich objętych edukacją przedszkolną.	WE UM
9.	Procent dzieci czteroletnich objętych edukacją przedszkolną.	WE UM
10.	Liczba szkół oferujących zajęcia dodatkowe z zakresu edukacji w tym wyrównywania szans edukacyjnych	WE UM
11.	Liczba szkół oferujących zajęcia dodatkowe z zakresu sportu	WE UM
12.	Liczba szkół oferujących zajęcia dodatkowe z zakresu rozwijania zainteresowań	WE UM
13.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach dodatkowych	WE UM
14.	Liczba miejsc/placówek oferujących działania edukacyjne	Fabryka Sztuk/CKIS/MBP/ MOPS
15.	Liczba odbiorców działań edukacyjnych.	Fabryka Sztuk/CKIS/MBP/ MOPS
16.	Liczba miejsc/placówek oferujących działania o charakterze kulturalnym/integracyjnym	Fabryka Sztuk/CKIS/MBP/ MOPS
17.	Liczba odbiorców działań o charakterze kulturalnym/integracyjnym	Fabryka Sztuk/CKIS/MBP/ MOPS
18.	Liczba miejsc/placówek oferujących działania o charakterze sportowym/rekreacyjnym	TCSiR/NGO
19.	Liczba odbiorców działań o charakterze sportowym/rekreacyjnym	TCSiR/NGO
20.	Liczba nowych miejsc/infrastruktury o charakterze edukacyjnym/sportowym/kulturalnym/rekreacyjnym	UM
21.	Liczba interwencji Straży Miejskiej w kategorii przeciwko porządkowi publicznemu.	Straż Miejska
22.	Liczba organizowanych spotkań Straży Miejskiej z mieszkańcami.	Straż Miejska
23.	Liczba uczestników spotkań Straży Miejskiej z mieszkańcami.	Straż Miejska
26.	Liczba programów przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	WE UM/MOPS
27.	Liczba osób uczestniczących w programach przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	WE UM/MOPS
28.	Liczba programów profilaktyki wykluczenia społecznego w środowisku szkolnym	WE UM/MOPS
29.	Liczba osób uczestniczących w programach profilaktyki wykluczenia społecznego w środowisku szkolnym	WE UM/MOPS

CEL STRATEGICZNY 2

Budowa systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

CEL OPERACYJNY 2.1.

Poprawa warunków życia, rozwoju i aktywności.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba wdrażanych programów na rzecz osób niepełnosprawnych	WSS UM, MOPS
2.	Liczba osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych korzystających z pomocy MOPS	MOPS
3.	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS z tytułu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby	MOPS
4.	Liczba miejsc opieki całodobowej na terenie miasta	MOPS
5.	Liczba osób korzystających z opieki całodobowej na terenie miasta	MOPS
6.	Liczba miejsc w Dziennym Domu Pobytu	MOPS
7.	Liczba osób korzystających z usług Dziennego Domu Pobytu	MOPS
8.	Liczba miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy	MOPS, WSS UM
9.	Liczba osób korzystających ze wsparcia Środowiskowych Domów Samopomocy.	MOPS
10.	Liczba miejsc w Mieszkaniach Chronionych	MOPS
11.	Liczba osób korzystających z Mieszkań Chronionych	MOPS
12.	Liczba realizowanych projektów/ przedsięwzięć z zakresu integracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób niepełnosprawnych	MOPS, WSS UM
13.	Liczba osób objętych działaniami w ramach realizowanych projektów/przedsięwzięć z zakresu integracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych	MOPS, WSS UM
14.	Liczba realizowanych projektów z zakresu rozwoju ruchu samopomocy i tworzenie sieci oparcia społecznego	MOPS, WSS UM
15.	Liczba osób objętych działaniami w ramach realizowanych projektów z zakresu rozwoju ruchu samopomocy i tworzenie sieci oparcia społecznego	MOPS, WSS UM
16.	Liczba funkcjonujących grup wsparcia i klubów samopomocy	MOPS, WSS UM
17.	Liczba osób objętych działaniami funkcjonujących grup wsparcia	MOPS, WSS UM

	i klubów samopomocy	
18.	Liczba pracowników urzędu miejskiego i podległych jednostek biorących udział w szkoleniach ukierunkowanych na poprawę jakości obsługi osób niepełnosprawnych	WOiK UM, MOPS, TCSiR CKiS, MBP, Fabryka Sztuk
19.	Liczba projektów z zakresu wsparcia osób opiekujących się niepełnosprawnymi	MOPS, WSS UM
20.	Liczba uczestników z zakresu wsparcia osób opiekujących się niepełnosprawnymi	MOPS, WSS UM
21.	Liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych	MOPS, WSS UM

CEL OPERACYJNY 2.2.

Rozwój działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba osób korzystających ze zwykłych usług opiekuńczych.	MOPS
2.	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych.	MOPS
3.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia.	WSS UM
5.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia.	WSS UM
6.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia.	WSS UM
7.	Liczba zadań realizowanych w ramach programów profilaktyki zdrowotnej.	WSS UM
8.	Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań w ramach programów profilaktyki zdrowotnej.	WSS UM
9.	Liczba osób korzystających z zadań realizowanych w ramach programów profilaktyki zdrowotnej.	WSS UM
10.	Liczba osób korzystających z różnych form zajęć proponowanych przez TCSiR	TCSiR

CEL OPERACYJNY 2.3.

Zwiększenie świadomości społecznej wobec kwestii niepełnosprawności.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba projektów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.	WSS UM, MOPS
2.	Liczba osób uczestniczących w projektach skierowanych do osób niepełnosprawnych.	WSS UM, MOPS
3.	Liczba projektów partnerskich w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	WSS UM, MOPS
4.	Liczba osób korzystających z projektów partnerskich realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.	WSS UM, MOPS
5.	Liczba zajęć z zakresu edukacji społecznej organizowanych w placówkach oświatowych w zakresie zrozumienia równorzędnych potrzeb osób niepełnosprawnych.	WE UM
6.	Liczba osób uczestniczących w zajęciach z zakresu edukacji społecznej organizowanych w placówkach oświatowych w zakresie zrozumienia równorzędnych potrzeb osób niepełnosprawnych.	WE UM
7.	Liczba kampanii społecznych przeciwdziałających dyskryminacji osób niepełnosprawnych.	WSS UM, WE UM, MOPS

CEL STRATEGICZNY 3

Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych.

CEL OPERACYJNY 3.1.

Rozwój systemu wsparcia na rzecz osób starszych.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba programów wdrażanych na rzecz osób starszych.	WSS UM, MOPS
2.	Liczba osób po 60 roku życia korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa.	MOPS
3.	Liczba realizowanych projektów z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia seniorów.	WSS UM, MOPS
4.	Liczba seniorów uczestniczących w projektach z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia.	WSS UM, MOPS

5.	Liczba projektów wspierających i promujących aktywność społeczną i zawodową osób starszych.	WSS UM, MOPS
6.	Liczba osób starszych uczestniczących w projektach wspierających i promujących aktywność społeczną i zawodową.	WSS UM, MOPS
7.	Liczba realizowanych projektów z zakresu przygotowania do starości.	WSS UM, MOPS
8.	Liczba osób uczestniczących w projektach z zakresu przygotowania do starości.	WSS UM, MOPS
9.	Liczba szkoleń przygotowujących członków rodzin do opieki nad osobami starszymi.	WSS UM MOPS
10.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach przygotowujących członków rodzin do opieki nad osobami starszymi.	WSS UM, MOPS
11.	Liczba projektów wspomagających osoby starsze w samodzielnym zaspokajaniu potrzeb, zmniejszających skalę ich uzależnienia od otoczenia i instytucjonalnej pomocy.	WSS UM, MOPS
12.	Liczba osób starszych uczestniczących w projektach wspomagających w samodzielnym zaspokajaniu potrzeb, zmniejszających skalę uzależnienia od otoczenia i instytucjonalnej pomocy.	WSS UM, MOPS
13.	Liczba mieszkańców Tczewa powyżej 60 roku życia.	WSO UM

CEL OPERACYJNY 3.2.

Zapobieganie marginalizacji seniorów oraz kształtowanie międzypokoleniowej solidarności.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba projektów zwiększających dostęp osób starszych do edukacji, kultury i aktywnego wypoczynku.	WSS UM, MOPS
2.	Liczba seniorów uczestniczących w projektach zwiększających dostęp do edukacji, kultury i aktywnego wypoczynku.	WSS UM, MOPS
3.	Liczba realizowanych projektów z zakresu integracji pokoleń.	WSS UM, MOPS
4.	Liczba osób uczestniczących w projektach z zakresu integracji pokoleń.	WSS UM, MOPS
5.	Liczba kampanii społecznych i przedsięwzięć promujących w opinii publicznej pozytywny wizerunek i potencjał osób starszych.	WSS UM, MOPS

6.	Realizacja przedsięwzięć w zakresie pogłębienia więzi rodzinnych i rozwoju relacji międzypokoleniowych.	WSS UM, MOPS
7.	Liczba osób uczestniczących w działaniach z zakresu pogłębienia więzi rodzinnych i rozwoju relacji międzypokoleniowych.	WSS UM, MOPS

CEL STRATEGICZNY 4

Wzrost integracji społecznej.

CEL OPERACYJNY 4.1.

Realizacja programów aktywnej integracji.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba realizowanych projektów o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym i zdrowotnym, sprzyjających włączeniu na rynek pracy.	MOPS, WSS UM, WE UM, WRM UM
2.	Liczba uczestników projektów o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym i zdrowotnym, sprzyjających włączeniu na rynek pracy.	MOPS, WSS UM WE UM, WRM UM
3.	Liczba realizowanych projektów z zakresu profilaktyki wykluczenia społecznego wykorzystujących instrumenty aktywizacji edukacyjnej, kulturowej i sportowej, sprzyjających włączeniu na rynek pracy.	MOPS, WSS UM, WE UM, WRM UM
4.	Liczba uczestników projektów z zakresu profilaktyki wykluczenia społecznego wykorzystujących instrumenty aktywizacji edukacyjnej, kulturowej i sportowej, sprzyjających włączeniu na rynek pracy.	MOPS, WSS UM WE UM, WRM UM
5.	Liczba zawartych partnerstw w zakresie realizacji programów aktywnej integracji.	MOPS
6.	Liczba osób świadczących wolontariat w Urzędzie Miejskim oraz podległych mu jednostkach /MOPS, CKiS, MBP, Fabryka Sztuk, TCSiR, placówki oświatowe/.	WOiK UM , WE UM, MOPS, Fabryka Sztuk, CKiS, MBP, TCSiR

CEL OPERACYJNY 4.2.

Rozwój sektora ekonomii społecznej.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba spotkań informacyjno-promocyjnych, szkoleń, seminariów, wizyt studyjnych w zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.	WSS UM, WRM UM MOPS

2.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/spotkaniach informacyjno-promocyjnych w zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.	WSS UM, WRM UM MOPS
3.	Liczba realizowanych lub współrealizowanych w partnerstwie projektów w zakresie tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.	WSS UM, WRM UM MOPS
4.	Liczba osób uczestniczących w projektach z zakresu tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.	WSS UM, WRM UM, MOPS
5.	Liczba zawartych partnerstw na rzecz ekonomii społecznej.	WSS UM, WRM UM, MOPS

CEL OPERACYJNY 4.3.

Realizacja działań w zakresie organizowania społeczności lokalnej.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródła danych
1.	Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje na realizację zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.	WSS UM
2.	Liczba dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.	WSS UM
3.	Kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.	WSS UM
4.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.	WSS UM
5.	Liczba powstałych map zasobów i potrzeb dla poszczególnych osiedli.	MOPS
6.	Liczba partnerstw zawartych pomiędzy Urzędem Miejskim oraz podległymi mu jednostkami, a innymi podmiotami polityki społecznej, na rzecz integracji i rozwoju lokalnych społeczności.	WSS UM, WE UM, WRM UM, MOPS, TCSiR CKiS, MBP, Fabryka Sztuk
7.	Liczba projektów partnerskich realizowanych na rzecz lokalnej społeczności.	MOPS, WSS UM
8.	Liczba uczestników projektów partnerskich realizowanych na rzecz lokalnej społeczności.	MOPS, WSS UM

9.	Liczba imprez integracyjnych organizowanych dla mieszkańców.	WSS UM, WE UM WRM UM, MOPS, TCSiR CKiS, MBP, Fabryka Sztuk
10.	Liczba uczestników imprez integracyjnych organizowanych dla mieszkańców.	WSS UM, WE UM, WRM UM, MOPS, TCSiR, CKiS, MBP, Fabryka Sztuk
11.	Całkowita kwota dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych.	WSS UM
12.	Wysokość dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w stosunku do budżetu miasta.	Skarbnik Miasta
13.	Liczba organizowanych szkoleń, warsztatów, seminariów i konferencji wspierających i rozwijających działalność organizacji pozarządowych.	WSS UM, MOPS

13. Monitorowanie i ocena realizacji Strategii.

Monitorowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawowy warunek jej należytego wdrożenia. Z uwagi na powyższe corocznie sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działań i przedkładany Prezydentowi Miasta. Raport uwzględni będzie określone w dokumencie przykładowe wskaźniki.

Monitorowanie umożliwi sporządzenie przez Prezydenta oceny realizacji Strategii oraz modyfikowanie realizowanych zadań, poprzez dostosowanie ich do zmieniających się wewnętrznych oraz zewnętrznych, warunków i możliwości.

Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji celów i kierunków działania zamieszczonych w Strategii.	Dyrektor MOPS na ręce Prezydenta Miasta.	Corocznie do końca maja, za rok poprzedni.
Ocena realizacji strategii.	Prezydent Miasta przedkłada Radzie Miasta.	Corocznie do końca czerwca, po przekazaniu raportu przez MOPS.